

bb 67. a fém- és gépipari dolgozók szakszervezetei nemzetközi szövetsége vezetőinek találkozója a budapesti vasasokkal

t ms hmé szb sr

1961. november 29.

Szerdán a vas- és gépipari dolgozók szakszervezetének székházában nagyaktív-értekezleten találkoztak a fém- és gépipari dolgozók szakszervezetei nemzetközi szövetségének vezetői a budapesti vasasokkal. az értekezletet poljác jános, a vasas szakszervezet főtitkára nyitotta meg. hangoztatta, hogy a fém- és gépipari dolgozók szakszervezetei nemzetközi szövetségének vezetőségi ülése, valamint az elektromosipari dolgozók nemzetközi tanácskozása, továbbfejlesztette a nemzetközi szövetséghez tartozó szakszervezeteknek a békéért, a haladásért, a jobb élet- és munkakörülményekért kifejtett tevékenységét.

ezután a külföldi szakszervezeti vezetők szóltak a budapesti vas- és fémmunkásokhoz. pierre gensous, a nemzetközi szövetség elnöke hangoztatta, hogy a legutóbb lefolyta ott tanácskozások tovább erősítették a vasasok közötti egységet. erre enged következtetni az is, hogy számos olyan ország üldöttei vettek részt a tanácskozásokon, amelyek nem tartoznak a szövetséghez. a szakszervezeti világszövetség külsőben álló moszkvai kongresszusával kapcsolatban hangoztatta, hogy az egész világ munkásosztályának figyelme moszkva felé fordul. a dolgozók azt várják, hogy a kongresszus határozatai erősítik a munkásosztály egységét, barátságát, együtt működését, a béke fenntartásért és a gyarmatosító politika ellen vívott harcot. viktor podzerko, a szovjet kohász szakszervezet elnöke arról szólt, hogy a szocialista országok és a kapitalista országok szakszervezetei vezetőinek tapasztalatcseréje értékes segítség a további munkához. a szovjetunió kommunista pártja 22. kongresszusának határozatai ragyogó távlatokat nyitnak a szovjet nép, de a világ valamennyi dolgozója előtt is. a határozatokból kisugárzó békepolitika az egész világ dolgozóinak osztatlan helyeslésével találkozók.

nagy figyelemmel hallgatták ezután az aktív-értekezlet részvevői a kapitalista országokban működő szakszervezetek vezetőinek beszámolóját az országokban uralkodó állapotokról, a munkásosztály harcáról és békevágyáról. c. s. jackson, a kanadai elektromosipari dolgozók szakszervezetének elnöke, hidekicsi saito, a japán elektromos ipari dolgozók szakszervezetének vezetőségi tagja, bernando araja chilei vasasvezető, mohammed elias, az indiai gépipari dolgozók szakszervezetének főtitkára sok elismeréssel szólt a hazánkban látottakról, a magyar vasasok munkájáról, kulturális életéről.

a vendégek beszámolóit a budapesti vasasok nevében kreszán lajos, a ganz-másvag szakszervezetei bizottságának titkára mondott köszönetet.

ezután a vasas szakszervezet központi művészegyüttese műsort adott a vendégek tiszteletére. /mti/

21.20 21.40

- 48 -

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1961. november 30.

bb 1. érdekes pedagógiai kísérletek az óbudai iskolákban

i hi/sze szb sr

1961. november 30.

a 3. kerület néhány általános iskolájában újszerű kísérletek folynak az oktatás-nevelés módszereinek tökéletesítésére. a kísérletek részben a felsőbb oktatási szervek ösztönzésére, részben a helyi pedagóguscsoportok kezdeményezésére indultak.

a művelődésügyi minisztérium engedélye alapján 22 első osztályos csoporttal újfajta betűtanítási módszert próbálnak ki. ennek lényege, hogy az egyszerűbb, a gyermekek számára könnyebben érthető jelek tanításával kezdik a betűk elsajátíttatását, s a nehezebbekkel fejezik be. ettől a módszertől azt remélik, hogy a gyermekek hamarabb tanulnak meg jól olvasni.

a Lehel utcai általános iskolában több év óta ugynevezett helyesírási norma alkalmazásával szoktatják egyre jobb írásmunkák készítésére a tanulókat. ugyanis kis-, sulyos és durva hibák szerinti értékelés alapján hibapontozzák a helytelenül írt szavakat. ez a megfigyelések szerint a tanulókat arra ösztönzi, hogy dolgozataikat lehetőleg hiba nélkül írják. az eredmények megállapítása végett írott dolgozatok tanúsága szerint ez a módszer egy-egy osztálynál 40-50 százalékos hibapont-csökkenést eredményez.

a dömös utcai és a keve utcai iskolában érdekes mezőgazdasági szakköri kísérletek folynak a következő témákból: a gyakorlatok talajának vizsgálata, helyes és helytelen talajelőkészítés: kísérleteznek új növényfajtákkal, hibridekkel, vizsgálják az önbeporzás és pótbeporzás eredményeit, tanulmányozzák az öntési és dugványozási eljárásokat. a kísérletek haszna máris bebizonyosodott, tudniillik nemcsak a gyermekek érdeklődése fokozódik, hanem a mezőgazdasággal foglalkozó felnőtt lakosság is növekvő figyelemmel fordul a mezőgazdasági szakkörök felé.

a kiscelli utcai általános iskolában második éve folynak testnevelési tárgyú kísérletek. a 6/d. osztályban a testnevelést a labdajátékokra épülő, különleges tanterv alapján oktatják, míg a kontroll-osztály - a 6/c. - növendékei a hivatalos tanterv szerint teljesítik a követelményeket. az új módszer előnyeit a közelmúltban a testnevelési főiskola tanárai megvizsgálták, s kitűnőnek találták. megállapították ugyanis, hogy a kísérletre kizemelt osztály tanulóinak készsége lényegesen meghaladja más osztályok átlagát. a tervek szerint ezekből a gyermekekből a testnevelési főiskolán állandó bemutató csoportot szerveznek. /mti/

- -

- 1 -

bb 2. a decemberi Lottohúzások menetrendje - pénteken újpesten sorsolják a nyerőszámokat, 735 tárgynyermény a jutalom-sorsoláson

i kf/kf-Lm vg

1961. november 30.

december ,,hosszu,, hónap a lottosorsolásban, ugyanis öt húzást rendez a sportfogadási és lotto igazgatóság, december 1-én budapesten, 8-án mórhalmon, 15-én kunhegyesen, 22-én jánoshalmán, 29-én pedig nyergesujfalon húzzák a lotto nyerőszámait

a hónap első húzását, amelyen a novemberi tárgyjutalmakat is sorsolják, december 1-én, délelőtt 10 órai kezdettel újpesten, a magyar pamutipar dallos ida művelődési otthonában tartják. a novemberi jutalom-sorsoláson a 44. játékhet szelvényei vesznek részt, amelyekre 735 értékes tárgynyermény jut. ezúttal két főnyerményt sorsolnak, amelyek közül 5 öröklakás, egy bárhol felépíthető családi ház és egy moszkvics személygépkocsi. ezenkívül többek között 20 motorkerékpár, 28 televízió, 39 rádió, 6 pénzmagbunda, 10 szoba- és 3 teljes konyhaberendezés jut a szerencsés nyerteseknek. /mti/

bb 3. ritka sarki buvármadárral gyarapodott az állatkert

vid ká/j-Lm bs

1961. november 30.

a vas megyei csepregen a legutóbbi havas szélvihar pingvinhez hasonló, nagy madarat sodort le. a gondozásba vett szárnyast a községben rokoni látogatást tevő talabér ferenc, a békéscsabai kisállatkert vezetője a budapesti állatkertbe vitte, ahol kiderült, hogy a különös madár az északi sarki vidéken honos sarki buvár. a budapesti állatkertnek eddig nem volt ilyen madara, és ezért cserébe vadkacsákat, szürke gémeket és örvös fácánokat adott a békéscsabai kisállatkertnek. ezenkívül két sakált és két farkaskölyköt, valamint 4 vaddisznó-süldőt is ,,kihelyezett,, békéscsabára. a csabaiak a debreceni állatkerttől is kaptak egy szarvastehénet és két kis medvebocsot. /mti/

bb 6. december 9-én adják át az erfurti nemzetközi kertészeti kiállítás díjait

i so/j-Lm ká

1961. november 30.

december 9-én az ország legkiválóbb kertészei találkoznak a földművelésügyi minisztériumban. ez alkalommal adják át az erfurti nemzetközi kertészeti kiállítás díjait a magyar gyümölcs-zöldség- és virágkertészeknek. kertészeink kiválóan szerepeltek a több mint fél éven át nyitvatartó kiállításon, s a különböző bemutatókon 7 tiszteletdíjat, 337 aranyérmét, számos ezüst- és bronzérmét szereztek. /mti/

- 2 -

bb 4. lopott autóval kocsikázott

i bc/hné szb sr

1961. november 30.

kosznovszky béla gépkocsivezetőként dolgozott az egyik autóközlekedési vállalatnál. egyik nap nem tudott a tervezett időben lakóhelyére, pilisszentlászlóra utazni. elhatározta, hogy gépkocsit szerez, s azzal megy haza. két szabadnapot kért, majd a rózsafa utcai gépkocsitelegen a javításra váró járművek közül egyet a nála levő indítókulccsal elindított, s lakóhelyére hajtott. pilisszentlászlóról két barátjával budapestre, majd szentendrére, a lajos-forráshoz, s onnan dobogókőre utazott. utközben elfogyott a tartályban levő benzin, s csak úgy haladhatott tovább, hogy másótól üzemanyagot kért. mivel közben arról értesült, hogy a gépkocsit köriözik, s őt keresik, visszatért a fővárosba és a járművet, - amely az uton kisebb mértékben meghibásodott, - a telephely közelében hagyta.

kosznovszky bélát munkahelyéről azonnali hatállyal elbocsátották, a központi kerületi bíróság pedig 10 hónapi börtönre ítélte, s kötelezte a gépjárműben keletkezett kár megtérítésére. /mti/

bb 5. egy hónap múlva húzzák a 2., a 3. és a 4. békekölcsönt-az év utolsó napján sorsolnak századszor államkölcsönt

i kf/kf szb vg

1961. november 30.

hosszabb ,,pihenés,, után, egy hónap múlva ismét előkerülnek az országos takarékpénztár páncéltérméből a szerencsekerekek. az év utolsó államkölcsön húzásait ugyanis december 30-án és 31-én a fővárosban rendezik az országos takarékpénztár.

az első napon, délután, a 2. békekölcsönt, a második napon, délelőtt pedig a 3. és a 4. békekölcsönt sorsolják. a kétnapos húzáson a három kölcsönből mintegy négyszázezer kötvényre csaknem százmillió forint jut nyermény és törlesztés formájában. az év utolsó békekölcsön sorsolása - a tervkölcsönt is figyelembe véve - egyben a 100. államkölcsön sorsolás lesz. /mti/

- 3 -

bb 8. iparművészeti bemutatók karácsony előtt

i fe/tm/vm sr

1961. november 30.

a képcsarnok vállalat december első felében több vidéki városban - így Kaposváron, Debrecenben, Békéscsabán, Miskolcon, Szombathelyen és Komlón - rendez iparművészeti bemutatót. a kiállításokon kerámiákat, ötvösmunkákat, kovácsoltvas-fúrásokat, kisbutorokat, és dekorációs textilanyagot mutatnak be és árúsítanak.
/mti/

bb 11. szépalaku karácsonyfák érkeznek a mátrából és a Bükkből

vid ká/j'vm

1961. november 30.

a mátrai és a nyugatbükk-i erdőgazdaságok megkezdték a karácsonyfák kitermelését és szállítását. az idei fenyőfák szebbek, teljesebbek, mint azok, amelyeket a múlt évben hoztak forgalomba. a fákat ugyanis karácsonyfatelepeken nevelik, ahol a kis csemetéket megfelelő sortávolságra ültették és így egyenletesen fejlődhetnek. a két erdőgazdaság az idén 85.000 folyóméter karácsonyfát ad át a kereskedelemnek, s e mennyiség 90 százaléka már a karácsonyfa-telepekről származik.
/mti/

bb 13. megjelent az új magyar lexikon ötödik kötete

i ms/hné/vm sr

1961. november 30.

most került ki a sajtó alól az új magyar lexikon ötödik kötete. a kötet majdnem 8000 m-r betűvel kezdődő címszót, 267 szöveg közötti ábrát, illetve térképet és 19 műmellékletet tartalmaz.
/mti/

8.20

- 4 -

ms

bb 7. új dia-filmek a karácsonyi vásáron - évenként 60-70 új filmet hoznak forgalomba

i lb/tm/m/sr

1961. november 30.

a magyar dia-filmgyártás az utóbbi években egyre jelentősebb. évről-évre több filmet készítenek, de a keresletet még így is csak nehezen tudják kielégíteni. korábban csak az oktatás területén használták szemléltető eszközként, ma mind nagyobb teret hódít az iparban, a mezőgazdaságban, a kereskedelemben, továbbá az ismeretterjesztésben is. a gyermekek egyik kedvelt szórakozása a mesefilmek vetítése.

Keresztes Mihályné, a magyar diafilmgyártó vállalat igazgatója nyilatkozott az mti munkatársának, s elmondotta: a szülők sok dia-filmet vásárolnak a nagyobb ünnepekre gyermekeiknek. ezért a vállalat arra törekszik, hogy új mesefilmeket hozzon forgalomba. az idei karácsonyra is felkészültek, és új filmekkel lépik meg a kicsinyeket. többek között most jelenik meg „a beszélő köntös”, „a lángban álló szigettenger”, „a hét kis törpe egyedül”, „a jancsi és juliuska mézeskalács házikója”, „a néző kapitány”, és a „cili cica a tejuton”, című film.

- évenként átlagosan 30 mese és 40 más tárgyú filmet gyártanak, de az igények jóval nagyobbak. a gyermeknek a könyvtárakban bevezették a kölcsönzést: a fővárosban a kerületi szabó Ervin könyvtár fiokok, vidéken pedig a járási könyvtárak kölcsönöznek dia-filmeket. - a dia-filmek népszerűségét mutatja, hogy a múlt évben a járási könyvtárak 472.000 esetben kölcsönöztek filmet, s azokat országosan körülbelül két és félmillióan nézték meg.

/folyt.köv./

8.50

- 5 -

(10.4) el

bb 7. /uj dia-filmek ... 1. folyt./ m

a dia-filmek adta lehetőségeket kihasználják a minisztériumok, s a különböző társadalmi szervezetek is. a kohó- és gépipari minisztérium és az építésügyi minisztérium az országosan alkalmazható ujitásokról készített dia-filmet, s azokat az üzemekben, illetve munkahelyeken vetítették. a földművelésügyi minisztérium a baronfelfelolgozásról, a malomiparról, a különböző takarmányok keveréséről rendelt filmeket. a kisz-oktatáshoz 25 filmet ártooltak. a munkaügyi minisztérium az iparitanulók oktatására, a gépek alkatrészeinek ismertetésénél használja fel a dia-filmet.

jelentős szerepe van a dia-filmek az ismeretterjesztésben is. előnyeiket a tit előadói is felhasználják, s a külpolitikai a művészeti, vagy a tudomány különböző kérdéseiről tartott előadásoknál egyik legjobb szemléltető eszköz a dia-film.

keresztes Mihályné befejezésül elmondotta még, hogy jövő évi tervükben szerepel több szakmai jellegű, irodalmi és művészeti dia-film. ezen kívül dia-filmet készítenek a szél és a napenergia felhasználásának lehetőségéről, az öntözésről a mezőgazdaságban, és más, az ipart és a mezőgazdaságot érintő kérdésekről is.

/mti/

bb 12. 130 kilométeres drótkerítéssel védik a szabolicsi almás-kerteket

vid/k4/j/m

1961. november 30.

a szabolics-szatmár megyei állami gazdaságokban a fiatal telepítési gyümölcsösök téli védelmére eddig minden egyes facsometét külön fémleternyi drótszövettel vontak be. ez a módszer azonban nem eredményezett teljes biztonságot, mert nagyobb hőésés után a nyulak a koronafelület aláit koppasztották meg. az idén új módszert vezettek be a nyul kártételének megelőzésére. a mintegy 9000 holdnyi, fiatal telepítési almáskerteket 150 centiméter magas drótkerítéssel vonják körül. ehhez 130 kilométer hosszú drótszövetet használnak fel. a módszer 11 millió forintba kerül a gazdaságoknak, de megéri a költséget, mert ezzel a törpe gyümölcsösök védelmét is megoldották, emellett a tartós kerítések hosszú évekig használhatók.

/mti/

- 6 -

9.00

9.15
9.40
Zseli

bb 9. hogyan fényképezték le a szovjet csillagászok tízmillió fényévnnyi távolságon át az m-51-et? - a csillagvilág kutatásának legújabb eszköze: az elektronikus fényképezés

i tz/tm vm vg

1961. november 30.

a szovjetunió című folyóirat egyik legutóbbi száma képet közölt a tőlünk tízmillió fényévnnyi távolságra levő m-51 nevű csillagköd-ről. a felvételt - amint a kép alatt olvasható - elektronikus fényképezéssel, rövid megvilágítási idővel készítették.

a fényképezésnek ez az új módszere - mondotta el dr. kulinygyörgy, az uránia bemutató csillagvizsgáló igazgatója - még gondolatban is csak mintegy másfél évtizede merült fel először, és csupán az utóbbi években vált a valóságban is a csillagászat egyik legfontosabb kutatóeszközzé. lényege az, hogy az égitestekről érkező fényt - pontosabban a fény elemi részecskéit, az úgynevezett fotonokat - olyan anyagra vezetik, amelyből minden egyes foton becsapódása az adott ponton egy-egy elektront „lök ki”. az elektronokat ezután elektromos térben nagy energiára gyorsítják fel, s a felgyorsított elektronok a fényérzékeny lemezen kirajzolják a mását annak az égitestnek, ahonnan a fotonok elindultak. ilyen módon a világűr távolából érkező fényerősséget legalább százszorosára, sőt esetleg ezerszeresére is lehet növelni. így válnak megfigyelhetővé a különlegesen halvány csillagok, például az úgynevezett fehér törpék is.

ezen a módon tíz centiméteres távcsővel is lefényképezhető az az égitest, amelyet egyébként csak méteres távcsövön át lehetne meg-látni, ha pedig az eljárást nagyobb méretű távcsöveken alkalmaz-zák, az expozíció ideje csökken igen nagy mértékben. bizonyos esetekben például egyetlen perces megvilágítás is elég lehet a régi 2-3, esetleg 5 órás expozíció helyett. ennek természetesen igen nagy jelentősége van a csillagászati kutatásban, hiszen az elektronok közbeiktatására az amugy is elég ritka tiszta éjszakákon nem tíz, hanem száz, vagy esetleg ezer kép is elkészülhet, ami azután hétkö-re látja el feldolgozandó anyaggal a tudomány embereit.

/folyt.köv./

9.15

9.40
Zseli

- 7 -

/bb 9. hogyan.....1.folyt./vm

az elektron-távcsövek - az elektronmikroszkópok óriás megfelelői - használhatóságának szinte kizárólag egyetlen tényező szab határt: a lefényképezendő égitest fénye legalább valami kevésse legyen erősebb az éjszakai égbolt szórt fényénél, hogy egyáltalán „kiemelkedjék”, az égbolt háttéréből./mti/

- . -

bb 10. a tervszámítás, az anyagi ösztönzés, az iparágak közötti összehasonlítás, a termelőszövetkezeti gazdálkodás elvi kérdéseinek kidolgozásával segítik a közgazdászok a második öt éves tervet

1 sl/sze vm vg

1961. november 30.

a második öt éves terv végrehajtása és a távlati tervek készítése közgazdászaink számára is igen nagy feladatot jelent, az egyetemeken, kutatóintézetekben, az állami szervek különböző osztályain egyre tervszerűbbé válik a közgazdaságtudományi kutatás. különösen fontos kérdésekkel foglalkozik a közgazdaságtudományi intézet, amely a gazdálkodás néhány alapvető elvi kérdésének tisztázását tűzte napirendre.

az intézet vezető munkatársaitól kapott tájékoztatás szerint a kutatások egyik fontos célja a népgazdaság irányítási módszereinek továbbfejlesztése és az anyagi ösztönzés tökéletesítése. máris részletes tanulmányt készítettek az átlag-bérelenőrzés rendszeréről, megvizsgálták a premizálás rendszerét és javaslatokat tettek annak továbbfejlesztésére. jelenleg azt tanulmányozzák, hogy a nyereség-részesedés mennyiben befolyásolja az ipari üzemek munkáját.

a második öt éves terv gazdasági megalapozása és a távlati tervezés szempontjából különösen fontosak az intézetnek azok a kutatásai, amelyek a tervszámítási módszerek javítását szolgálják. az egyik elkészült tanulmányban olyan mutatószámrendszert dolgoztak ki, amelynek segítségével az eddiginél sokkal megbízhatóbban össze lehet hasonlítani az ipar egyes ágazatainak termelékenységét, beruházásainak gazdaságosságát és egyéb fontos adatait. így számszerűen is lehet mérni, hogy egy-egy népgazdasági ágazat szerkezetének átalakulása hogyan hat ki a népgazdaság egészére.

/folyt. köv./

- 8 -

9.20
7.11.11. (x2)

/bb 10. a tervszámítás.....1.folyt./vm

a közel jövőben befejeződik az energiamérlegek szerkezetével, statisztikai megalapozásával és távlati tervezésével foglalkozó kutatás, amely egyben kísérletet jelent az 1980-ig várható energiaigény megtervezésére. olyan módszerek kidolgozását is tanulmányozzák, amelyekkel a különféle fogyasztási cikkek iránti kereslet várható alakulását is nagyvonalakon előre ki lehet számítani. tanulmányozták például, hogy 1961. és 1965. között milyen mérvű lesz a szén iránti kereslet, jelenleg pedig azt vizsgálják, hogy a következő husz évben hogyan alakult az érdeklődés a ruházati cikkek iránt.

az intézet kutatómunkája a mezőgazdasági termelés és a termelőszövetkezetek fejlesztésének közgazdasági problémáira is kiterjed. hazai és külföldi tapasztalatok alapján részletesen megvizsgálták a termelőszövetkezeti jövedelemrészesedés különböző formáit, hogy kiválasztassák a mi viszonyaink között a legalkalmasabbakat. napirendre tűzték a mezőgazdasági munkaerő tervezésének kérdéseit, s benátó vizsgálatokat folytatnak annak eldöntésére, hogy melyek a termelőszövetkezetek állami támogatásának leghasznosabb módszerei. a mezőgazdasági termelés gazdasági problémái közül részletesen elemezték, hogy az ösztönzés milyen hatással van a termelés fejlődésére, azóta a kutatás kiterjedt a kemizálásra és a mezőgazdaság gépesítésének közgazdasági problémáira is.

a második öt éves tervben már igen nagy a jelentősége a szocialista táboron belüli nemzetközi munkamegosztásnak, ezért az intézet a nemzetközi együttműködés kérdéseit is napirendre tűzte. máris lezajlottak különféle tudományos vizsgálatok a munkatermelékenység és a nemzeti jövedelem nemzetközi összehasonlítására, jelenleg a az életszínvonal mérésének és nemzetközi összehasonlításának problémáit kutatják./mti/

- . -

- 9 -

9.25
9.20
7.11.11.

bb 17. újabb 1000 holdon építenek halastavakat a bács megyei termelőszövetkezetek

vid/ká/j/m

1961. november 30.

bács megyében jelenleg több mint 8000 holdon folytatnak halgazdálkodást a termelőszövetkezetek. ezt a területet jövőre mintegy 12 millió forintos beruházással újabb 1000 holddal növelik, nagykiterjedésű halastavakat építenek a növénytermesztésre alkalmatlan földeken. a halastavak részben termelőszövetkezetek összefogásával, részben pedig a halászati termelőszövetkezetek üzemi egységének bővítéseként épülnek. kunszentmiklóson például 5 termelőszövetkezet fogott össze, hogy 400 holdnyi szikes, lápos területen haltenyésztésre rendezkedjen be. gara és szeremle községekben 7 közös gazdaság társult ebből a célból. itt először 100, majd később további 200 holdon építenek halastavat. a bajai új élet halászati termelőszövetkezet felkészült a duna holtágainak hasznosítására. a tervek kivitelezése után a megye termelőszövetkezetei a jelenleginél 3500-4000 mázsával több halat tudnak majd értékesíteni.

/mti/

-.-.-

bb 18. csaknem 300 termelőszövetkezeti tagot foglalkoztat a téli hónapokban a balatonboglári állami gazdaság

vid/ö. kz/m/ká

1961. november 30.

a balatonboglári állami gazdaságban az idén 10 millió sima és 2 millió hazai szőlővesszőt dolgoznak fel továbbszaporításra. a munkaerőt a környékbeli termelőszövetkezetek biztosítják. a balatonboglári balatongyöngye, a látványi alkotmány, a szőlősgyöngyösi kossuth és más közös gazdaságok tagjai közül csaknem 300 szövetkezeti gazda jut ezzel a téli hónapokban is rendszeres munkához. a szőlőszaporító anyag feldolgozásban résztvevő szövetkezeti tagok részére a gazdaság tanfolyamot indít.

/mti/

-.-.-

- 10 -

9.55/

1033/1
L. L. L.

bb 14. albumot készítenek a baráti országok életéről az orosz-lányi józsef attila iskola uttorói

vid fm/ke vm fm

1961. november 30.

érdekes „parancsot”, adott hírül nemrég az orosz-lányi józsef attila iskola uttorói híradója: készítsék el a pajtások a baráti országok nemzeti zászlóit és foglalják albumba történelmüket, földrajzukat, mai életüket. a feladatokhoz már hozzá is kezdtek az uttorók. a lányok kis zászlókat hímeznek, a fiúk zászlótartókat faragnak. az albumokat pedig közösen készíti el két-két órs. képestlapokat, újságkivágásokat gyűjtene, riportokat írnak. a munkát a március 15-i kisdobos-avatásra fejezik be. /mti/

-.-.-

bb 19. 12 új művelődési otthon épül vas megyében

vid fm/ke vm fm

1961. november 30.

tizenkét művelődési otthon épül vas megyében. valamennyi községfejlesztési alappól létesítik a falvak lakói. zömük tető alatt van, s jövőre adják át rendeltetésüknek. ez évben hat művelődési otthont avatnak a vasi falvakban. a vépi, a sitkei, a vönöcki, a köcski új művelődési otthonokban máris élénk kulturális élet alakult ki. sitkén az alsó és felső falurész lakói, fiataljai együtt töltik a téli esteket. vépen ismeretterjesztő előadásokat hallgatnak a termelőszövetkezeti tagok és a szombathelyre járó gyári munkások. a hat új kulturális központ már 134-re emelkedett a művelődési otthonok száma vas megye községeiben. a következő években megszüntetik a „fehér foltokat”, művelődési otthont kap több hegyháti és őrési falu, többek között rábagyármát, ivánc, vasalja, andrásfa. /mti/

-.-.-

- 11 -

9.59

1033/1
L. L. L.

bb 15. szabadtéri üzem a chinoin-gyárban új antibiotikum előállítására

i szf/gk/vm/vg

1961. november 30.

a gyógyszeripari kutató intézet eljárást dolgozott ki egy új szintetikus antibiotikum, a tbc gyógykezelésére alkalmas cikloszerin előállítására. az eljárás üzemeltetésére a chinoin gyógyszerárnyár rendezkedett be: tervhiteleből gazdaságos beruházással védőtetős szabadtéri üzemet épített. az új gyárrésztelenet átadták rendeltetésének és megkezdték benne a gyártási próbákat, majd az év végéig rátérnek az üzemszerű gyártásra.

a most átadott gyár részleg már a harmadik új üzem a chinoinban, amelyet ebben az évben új készítmény előállítására a gyár rekonstrukciós beruházásain kívül építettek. /mti/

bb 22. már „megkeresték”, gyárunk beruházási költségeit az esztergomi új üzemek dolgozói

vid te vm ki

1961. november 30.

esztergomban 1958 elején régi épületben kezdett munkához a budapesti szemüvegkeretgyár részlege, ezt követően pedig az elektromos készülékek és mérőműszerek gyárának fiókéjében, a relégyárban indult meg a munka. az elmúlt időben mindkét üzem jelentősen fejlődött és a szemüvegkeretgyár azóta már nagyobb épületbe költözött. a szemüvegkeretgyárban számos új gyártmányt vezettek be és már jelentős exportmegrendeléseket teljesítenek. a relégyárban megkezdték a rendkívül bonyolult, nagy szakértelmet kívánó elektronikus műszerek gyártását. végeredményben a két üzem dolgozói már „megkeresték”, a harmincnegymillió forintos beruházási összegget. /mti/

10.03

1041 ✓ *[Signature]*

- 12 -

bb 16. eredményesnek ígérkező intézkedések neon-, ügyben,, - a tervek szerint a neonberendezéseket gyártó vállalat szerződést köt az érdekeltekkel a berendezések folyamatos karbantartására

i hb j/gk/m/vg

1961. november 30.

évek óta valóban „bérelt”, helyük van a neonreklámoknak a lapok derűs oldalain, mert az egyes hibás, sötét betűk és figurák eltorzítják a komoly hirdetéseket. a fővárosi tanács ipari osztálya végérvényesen pontot kíván tenni a probléma mögé. a közeljövőben a budapesti helyiipar műszaki tanácsának héttagú bizottsága - szakemberek - felülvizsgálják a főváros neon-, helyzetét,, s alapos elemzés során megállapítják, miért nemek olyan gyorsan tönkre a berendezések. javaslatot tesznek a javítások meggyorsítására.

addig is, míg ez megtörténik, maga a vállalat is igyekszik gyorsítani a javítást. megállapították, hogy az elektrodák nem felelnek meg a követelményeknek. most - kísérletként - ujti-pusu elektrodákat használnak. a szerelők munkáját is megkönnyítik, hamarosan gépkocsikat kap az anyagszállításra a vállalat. nehézséget jelentett az is, hogy létrán állva voltak kénytelenek dolgozni a szerelők. a fővárosi tanács intézkedésére a neoberendezéseket gyártó vállalat emelőautódarut kapott, amelyet a keréket használt eddig a pesti utcákon a magasba szökött fák nyelésére. ennek az emelőnek a segítségével könnyebben hozzáférhetnek a szerelők a berendezésekhez.

szervezeti változtatásokat is végrehajtott a vállalat. körzetekre osztotta a fővárost, s egy-egy körzetnek egy-egy szerelőcsoport lett a gazdája. ezzel sikerült elérni, hogy a szerelők megismerik a gondjaikra bízott berendezéseket, a berendezések tulajdonosai pedig a szerelőket. mindennek nyomán, a hibabejelentést követően, lehetőleg nyolc napon belül rendbehozzák a különböző neonreklámokat, kirakatvilágításokat.

/folyt. köv./

10.07

1041 ✓ *[Signature]*

- 13 -

bb 16. /eredményesnek ... 1. folyt./ m

távolabbi terv, hogy a jövő évben minden budapesti neonberendezés tulajdonosával karbantartási szerződést köt a vállalat, a szerződésben vállalja, hogy állandóan ellenőrzi a berendezéseket és minden bejelentés nélkül megjavítja az esetleges hibákat, így az érdekeltek mentesülnek a bejelentéssel kapcsolatos tennivalóktól.

a vállalatnak is van kérése az érdekeltekhez, ha valahol elromlik a berendezés, sötétben marad egy-egy figura vagy betű, akkor a berendezés tulajdonosai ne kapcsolják azt be, a csonkán világító reklám ugyanis csufítja a városképet, s veszélyes is, mert tüzet okozhat. a másik kérés, hogy a berendezések tulajdonosai az esetleges hibát rögtön jelentsek be.
/mti/

bb 20. három középiskola és több általános iskola épül zalában

vid/fm/ke/m/fm

1961. november 30.

a második ötéves tervidőszakban tovább bővül zala megye oktatási intézményeinek száma, a megye általános és középiskolai hálózata, zalában eddig csak a megyeszékhelyen és nagykanizsán működött középiskola, az általános iskolát végzett fiatalok közül évről-évre mind többen jelentkeznek középiskolába, ezért három új középiskola épül a megyében: nagykanizsán, lentiben és zala-szentgróton, ezzel 11-re emelkedik a középiskolák száma zalában, több technikumot is bővitenek, a vidéki középiskolás diákok tanulásának megkönnyítésére 150 személyes diákotthon létesítenek zalaegerszegen, ugyancsak a megye-székhelyen iparitanuló iskolát is építenek.

újabb iskolákkal, tantermekkel bővül az általános iskolai tanterem-hálózat is, a tervidőszakban állami erőből 30 társadalmi összefogásból és községfejlesztési alapból ugyancsak mintegy 30 tantermet építenek a megyében, az általános iskolai gyakorlati oktatás elősegítésére 86 iskolai tanműhelyt építenek a szülői munkaközösségek közreműködésével.
/mti/

- 14 -

10.12

10.12
L. K.

bb 21. segítség televízió kérésre

vid/te/m/i

1961. november 30.

a televízió egyik adásában a borsodi szénbányászati tröszt Lyukóbányai üzemének dolgozói sürgős segítséget kértek az ország bányászaitól. elmondták, hogy az import acéltárcák ugynevezett szorítópapucsai hamar elkopnak, s a különleges alkatrészt nem tudják pótolni. fábián lajos a tatábányai 15/a akna dolgozója felajánlotta segítségét, a többszörös ujtó ugyanis ötlete tárcsával már megoldotta a fontos alkatrész pótlását, a tatábányai tröszt központi műhelyében már készítik is a tárcsát a Lyukóiak számára.

a tatábányai bányászujtók a televízió adásaiból figyeltek fel arra is, hogy sok üzemben nehéz kézi munkával üritik ki a csillékbe ragadt salakot, szenet, ezt a nehéz fizikai munkát tatábányán már pótolja monos rudolf főmérnök, mező lászló gépészmérnök és zemplényi lászló főaknász közös ujtása, az ugynevezett csilléttisztító vibrátor, amely automatikusan 15-20 másodperc alatt kirázza a csillékbe ragadt anyagot, a három ujtó elküldte a vibrátor leírását a televízióknak, hogy másutt is hasznosíthassák.
/mti/

bb 23. két év alatt több mint tízszeresére növekedett az öntözött terület - öt év múlva 22.000 holdat öntöznek a bács megyei állami gazdaságok

vid. kz/m/ká

1961. november 30.

bács megye állami gazdaságaiban az utóbbi két esztendőben több mint tízszeresére növekedett az öntözött terület nagysága, az idén a rendkívüli aszály idején már 7.700 holdra tudtak mesterséges csapadékot jutatni, a gazdasági eredmény kielégítő volt, az öntözött lucernatáblákat mindenütt ötször kaszálták, s egy-egy holdról átlagosan 70-80 mázsa kitűnő minőségű takarmányt takarítottak be, a széleskörűen megindult öntözési kísérletek bizonyosága szerint a takarmánynövényeken kívül öntözéssel a futóhomokon is gazdaságosan lehet termelni a kukoricát, a cirkot, a japán kölest és a kínai lóbabot, a vidék állami gazdaságai a jövőben sokkal kiterjedtebben hasznosítják ezt a lehetőséget, a következő évben újabb két ezer holdat tesznek öntözhetővé, az ötéves terv végére pedig 22.000 hold fölé emelkedik a bács megyei állami gazdaságok öntözhető területe.
/mti/

10.17

10.17
L. K.

- 15 -

bb 24. harminckét pedagógus szövetkezeti lakás építését kezdték meg sárospatakon

vid/fm/ke/vm/fm

1961. november 30.

sárospatakot iskolái után „bodrogparti athénnek”, is nevezik. a bodrogköz és a hegyköz művelődési központjában több mint 10 általános iskola, a második rákóczi ferenc gimnázium, valamint felsőfoku tanítóképző intézet működik. a borsod megyei pedagógus szakszervezet, valamint a helyi pedagógusok kezdeményezésére az idén mozgalom indult pedagógus szövetkezeti lakások építésére. a megyei tanács megfelelő összeget biztosított erre a célra. a 32 szövetkezeti pedagóguslakás építését megkezdték. sár spatak legszebb helyén, a természetvédelmi területté nyilvánított fűvészkert szomszédságában épül a nevelők jövődó otthona. az emeletes épülethözben elhelyezett kétszobás összkomfortos lakások építésére összesen 4 millió forintot fordítanak és a tervek szerint azok jövő év augusztusára készülnek el. az építkezéssel egyidőben megalakult a pedagógus lakás-szövetkezet is./mti/

bb 28. liszt ferenc és bartók béla zenéjével ismerkednek a zalai tsz-parasztok

vid/fm/ke/vm/fm

1961. november 30.

12 zalai zenetanár zenei ismeretterjesztő brigádot alakított. a megye községeiben esténként zenetörténeti előadásokat tartanak az iskolákban és a művelődési otthonokban. liszt és bartók munkásságával ismerkednek meg a falusiak. egy-egy községben 60-70 ember hallgatja meg az ismeretterjesztő előadást s a magnetofon-szalagról közvetített zeneműveket./mti/

10.22

- 16 -

Liszt Ferenc

bb 25. jövőre ötmillió forint értékű népi szőttést készítenek baranyában

vid/fm/ke/m/fm

1961. november 30.

baranya megyében igen gazdag és egyre fejlődik a népművészet. különösen sok mestere akad a szövésnek. közel száz lány és asszony készíti a szebbnél-szebb terítőket, függönyöket, ruhának valót. kiváló mesterek -, mint a többszörösen kitüntetett felsőszentmártoni maticványos márkné, a csányosznói jakab sándorné, hosszunetényben szalavári imre - a régi motívumokat modern változatban dolgozzák fel. így a szőttések az ország határain kívül is keresettek. nagyon megkedvelték a baranyai népiszövők munkáját a szovjetunióban. jövőre huszezer métert kértek a szovjet lányok és asszonyok részére. ez azt jelenti, hogy az idei 2.5 millió forint helyett 1962-ben 5 millió forint értékű napiszőttést készítenek baranyában. eddig a városban jobbára csak viselték a szép szőttéseket. ujjában azonban készítésével is ismerkednek. a pécsi művészeti gimnáziumban szalavári imre, a „népművészet mestere”, oktatja az iskola növendékeit, akik közül többen tanulmányaik elvégzése után nagyanyáink egykori foglalkozását választják hivatásul./mti/

bb 30. felújították egy 130 éves iskolát, amelyben petőfi sándor apjának is „benne van a pénze”,

vid/fm/ke/m/fm

1961. november 30.

kiskunfélegyházán százezer forintos költséggel korszerűsítették a 130 éves kossuth lajos általános iskolát. többek között kicserélték az iskola apró ablakait beüvegezték a folyosót és parkettpadlóval látták el a tanári szobákat. szülők, tanulók és üzemi munkások több mint 12.000 forint értékű társadalmi munkát végeztek az egyébként történelmi műtő iskola felújításán. dr. mezősi kálmán helytörténész szerint ugyanis a 19. század elején elkészült iskolára tíz évig gyűjtötték a pénzt és az építés költségeiben benne van petőfi sándor apjának, petrovics istvánnak az adománya is, aki akkoriban félegyházán bérelt mészárszéket./mti/

10.27

- 17 -

Liszt Ferenc

bb 26. növényvédőszer ipari kénből

vid te vm ki

1961. november 30.

dr. Ráskai Béla kandidátus, a veszprémi nehézszeripari kutató intézet osztályvezetője és munkatársai hazánkban eddig nem gyártott növényvédőszerrel állítottak elő ipari kénből. A vegyészek megállapították, hogy a dunaujvárosi kokszolóműben keletkező ipari kén növényvédőszerként is felhasználható, ha előzőleg megfelelő módon kezelik. A homokszerű, aprószemcsés kénpor ugyanis eredeti állapotában nem alkalmas erre a célra, mert a növényekre ártalmas szennyeződéseként tartalmaz. ezért olyan vegyi eljárást alkalmaztak, amely lehetővé tette a növényekre káros anyag kioldását. megoldották azt is, hogy a kénpor egyenletesen eloszolva lebeg a vízben és így permetezhető.

az új eljárással a dunai vasműben kezdik meg a kénes növényvédőszer gyártását. a kutatók szerint a jövőben ezzel az anyaggal helyettesíthetik a hagyományos mészkénlés peretezőszert. a kénporos szert csak vízzel kell hígítani és nyomban megkezdhetik a gyümölcsösök permetezését. /mti/

bb 27. a tavalyinál tizenöt százalékkal több dolgozó tanul a dimávg-ban

vid te vm ki

1961. november 30.

a dimávg gépgyár dolgozói nagy érdeklődést tanúsítanak az idei oktatási évben a különböző szakmai tanfolyamok, továbbtanulási lehetőségek iránt. a hamarosan megkezdődő - több mint tíz szakmát érintő - betanító és továbbképző tanfolyamokra például 1.100 munkás jelentkezett. a szaktechnikus képző iskola különböző tagozatain is több mint harmincan vesznek részt. a dolgozók általános iskolájában csaknem százan, a különböző technikumokban és gimnáziumokban háromszáznál is többen tanulnak tovább, negyvenen pedig az egyetemeken, főiskolákon akarnak diplomát szerezni. így a gyárban összesen több mint ezeröttszázan - a tavalyinál körülbelül tizenöt százalékkal többen - tanulnak az idei oktatási évben. /mti/

10.40

10.10

Zsel

- 18 -

bb 31. 1 773 új betétkönyv, csaknem 13 millió forint megtakarítás somogy megyében - a takarékosági napok eredménye: sokezer új betétkönyv tulajdonos és kst tag

1 kf/kf/m/vg

1961. november 30.

novemberben kezdődtek és sok helyen még decemberben is folytatódnak a takarékosági napok, amelynek célja, hogy a lakosság minél szélesebb körében megkedveltessék a takarékoság gondolatát, mind több dolgozót nyertenek meg a takarékoság ügyének. a takarékosági napokon, 52 vidéki városban és a fővárosnak szinte minden kerületében, ankétokon, kiállításokon ismertetik, mutatják be a rendszeres pénzgyűjtés eredményeit, hasznát.

a fővárosi üzemek közül például a kőbányai gyógyszerárugyárban a takarékosági napok idején több mint százezer forintot tettek betétbe az új takarékoskodók és 160 új taggal bővült az üzemi kölcsönös segítő takarékpénztár. a finommechnikai vállalatnál 162-en váltottak új betétkönyvet, a tüker vállalatnál pedig azok a dolgozók, akik most kezdték a takarékoskodást mintegy százezer forintot gyűjtöttek már össze. a landler jénő járműjavító vállalatnál 185, az egyesült izzóban pedig, csu-

pán egy hét alatt, 120 új tag lépett a kst-be.

vidéken eddig somogy megyében hozták a legjelentősebb eredményt a takarékosági napok: 1 773 új takarékbetétkönyvet váltottak, amelyekben csaknem 13 millió forintot tett a lakosság. baranya megyében a takarékosági napok idején nyolc helység érte el a „takarékos község” címet, ami azt jelenti, hogy a község valamennyi házában van takarékbetét. a komlói szénbányák üzemeiben több mint 500 új kst tagot vettek nyilvántartásba, csongrád megyében pedig mintegy ezerhétsszázal nőtt a betétkönyvek száma. hajdu megyében debrecen is „takarékos város” lett. /mti/

10.45

11.16

Zsel

- 19 -

bb 29. motorizált tsz-falu

vld fm/ke vm fm

1961. november 30.

veszprén megyében félszáz házból áll a kis örvényes falu, neve mégis messze vidéken ismert. szorgalmas és nagy szaktudású emberek lakják: a kis falut mostanában „motorizált”, községnek nevezik a környéken. örvényesen ugyanis már minden házban van motorkerékpár. gyarmati józsef tsz-tag házában kettő is található. ter józsef pedig három motoruk közül most adták el az egyiket, hogy a legújabb típusu, burkolt vázu pannóniára cseréljék ki. ilyen motort vett most leiker kálmán tsz-tag is.

az örvényesi petőfi tsz-ben hárman: kugler istván munkacsapat vezető, perger józsef tsz-traktoros és jó józsefné tsz-könyvelő moszkvics személygépkocsi tulajdonosa, jó józsefnéék régebbi gyártmányú kocsijukat most legújabb típusu moszkvics-kocsira cserélik fel.

a tsz tagok gazdagságának titka a határtalan szorgalom. ebben a faluban kivétel nélkül mindenki részt vesz a közös munkában. a családtagok is minden nap kijárnak a határba. azok a családtagok akik iparban, vagy hivatalokban dolgoznak, munkaidő után, délutánonként rendszeresen segítik szüleiket, házastársaikat, vagy testvéreiket a termelősövetkezeti közös munkában. ennek köszönhető, hogy a petőfi tsz-ben az idei aszál ellenére több mint 50 forintot ér egy munkaegység./mti/

10.57

- 20 -

bb 33. két napon át tanácskoznak budapestben a legjobb hazai és külföldi szakemberek a villamos hőtechnika kérdéseiről

t tz/j vm hk

1961. november 30.

csütörtökön reggel a technika házában, mintegy 400 magyar és 43 külföldi szakember - a szovjetunió, csehszlovákia, lengyelország, a két német állam, ausztria, belgium, franciaország, olaszország és svédország megfelelő tudományos szakterületének képviselői - jelenlétében megkezdődött a villamos hőtechnikai konferencia. a megbeszélést a magyar elektrotechnikai egyesületben működő villamos hőtechnikai bizottság, mint a nemzetközi villamos hőtechnikai unió magyar nemzeti bizottsága hívta össze.

a konferenciát kiss árpád, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnöke, a magyar elektrotechnikai egyesület elnöke nyitotta meg.

szepeessy sándor gépészmérnök a magyar villamos hőtechnikai bizottság alelnöke üdvözölte a megjelenteket. javaslatára a konferencia r. felixet, a nemzetközi villamos hőtechnikai unió elnökét választotta díszelnökké.

r. felix megköszönte a megtiszteltetést. hangsúlyozta a nemzetközi együttműködés fontosságát és bejelentette, hogy a konferencia alkalmából megtartják a belga, lengyel és magyar bizottságok képviselőinek tanácskozását a nemzetközi együttműködés egyes kérdéseinek megvitatására, amit a nemzetközi szövetség vezetősége tett közös feladatukká.

osztrovszki györgy, az országos tervhivatal elnökhelyettese vázolta ezután a konferencia feladatait. kifejezte azt a reményt, hogy a legkiválóbb hazai és külföldi szakemberek tudományos véleménycseréje lehetővé teszi a jelenlegi ötéves terv és az utána következő tervek hőtechnikai céljainak gazdaságosabb megvalósítását. a hőtechnika - hangsúlyozta - a népgazdaság számára döntő fontosságú iparágak munkáját alapozza meg. bizonyítja ezt az is, hogy jelenleg hazánkban az ipar a rendelkezésre bocsátott villamos-energiának több mint 30 százalékát villamos hő formájában értékesíti. a műszaki fejlődés egyre nagyobb igényeket támaszt a hőkezelés iránt, hiszen például a különböző szerkezetek súlycsökkentése csak pontosan hőkezelt, különleges acélok felhasználásával oldható meg, ilyen acélokat viszont általában csak villamos hőkezeléssel lehet gyártani.

/folyt. köv./
11.16

- 21 -

13.10
Zseli

Jobb 33. két napon....1.folyt./vn

ezután megkezdődött a szaktanácskozás, a kétnapos konferencián 9 hazai és 9 külföldi szakember tart előadást a különböző villamos hőfejlesztő berendezések terén elért legújabb eredményekről./mti/

bb 32. elhunyt dr.raffy ádám orvos és író

vn hk

1961.november 30.

hosszas betegség után csütörtökön 63 éves korában elhunyt dr.raffy ádám, a neves orvos és író. többévtizedes sikereiben gazdag írói pályafutását több történeti regény /giordano brunoról, eleonora dusé-ról, mesmerről, stb./ valamint orvostörténeti mű jelzi./mti/

bb 34. tömegmozgalommá fejlődött a társadalmi munka a lakóbizottság és a bérlők körében: kilenc hónap alatt 5.625 esetben vállaltak kisebb-nagyobb feladatokat - sokhelyütt a bérlők gondozzák a lakóépületet

i hb j/te/m/ki

1961. november 30.

A fővárosi tanács a kormányzat segítségével rengeteget költ a lakóházak karbantartására, felújítására, tatarozására, gondozására, sok mindenre azonban - például az udvarok parkosítására, mosókonyhák felújítására stb. - még nem jut elég pénz. Éppen ezért javasolta a fővárosi tanács házkezelési igazgatósága, hogy a bérlők és lakóbizottságok társadalmi munkával segítsenek a házak gondozásánál, kisebb-nagyobb, az egész ház kényelmét szolgáló „beruházás, megoldásánál. a kerületi házkezelési igazgatóságok többféle szerződést is kötnek a lakókkal, mégpedig esetenkénti társadalmi munkára, továbbá a lakóépületek karbantartására, gondozására, sőt néhány helyen a lakóépületet a lakóbizottságoknak adták át kezelésre, s a bizottság a saját belátása szerint gazdálkodik az épületre szánt összeggel. a kezdeményezés nagy visszhangra talált. a fővárosi tanács házkezelési állandó bizottsága foglalkozott a társadalmi munka terén elért eredményekkel. megállapította, hogy kilenc hónap alatt a házkezelőségek 5.625 szerződést kötöttek a lakóbizottságokkal, illetve a lakókkal esetenkénti társadalmi munkára, 3441 szerződés készült az épületek, illetve lakások karbantartására és gondozására.

/folyt.köv./

11.23

- 22 -

13.20 ✓
Zell

bb 34. /tömegmozgalommá ... 1. folyt./ m

a kerületi igazgatóságok a fővárosi tanács házkezelési igazgatósága által adott tanácsok alapján kötötték meg a szerződéseket. a tulajdonképpeni szervezési munka áprilisban kezdődött, s ezért az első félévben még nagyobb eredmények nem is voltak várhatók. a harmadik negyedévben a szerződéskötések száma lényegesen meghaladta az első félévét. a lakóépületekben végzett társadalmi munka megszervezésében a 9. és a 14. kerület végzett valóban uttörő munkát. a 18. kerületben a pártbizottság is nagy segítséget adott a hazafias népfrontnak, amely a szervező munka élére állt. sokhelyütt, különösen a külső kerületekben, ahol nincs házfelügyelő, maguk a bérlők végzik a járdatarakítást, mégpedig ellenszolgáltatás nélkül. ennek a társadalmi munkának az értéke meghaladja évenként a másfélmillió forintot.

az állandó bizottság azt is megállapította, hogy ahol a lakóbizottság társadalmi szerződéssel vállalta a házak kezelését, gondozását, a bizottság jobban szorgalmazza és figyelemmel kíséri a hibák kijavítását. az ilyen házaknál a lakóbizottságok körültekintőbben irányítják és ellenőrzik a házfelügyelők tevékenységét. összefoglalóan hangsúlyozta az állandó bizottság, nagyon helyes kezdeményezés volt a házkezelés terén a társadalmi munka szervezése.

közvetlen eredményként mutatkozik az is, hogy a házkezelőségek-nél csökkent a javítási munkát igénylők száma és ugyancsak csökkent a bérlők és a házfelügyelő, továbbá a bérlők egymésközötti vitája. azoknál a házaknál, ahol a lakóbizottságok gondoskodnak az épület karbantartásáról, nagyobb a tisztaság. az eddigi jó tapasztalatok arra ösztönzik a fővárosi tanács házkezelési igazgatóságát, hogy tovább szélesítse ezt az értékes kezdeményezést.

a fővárosi tanács házkezelési igazgatósága irányította a citadella helyreállításával kapcsolatos társadalmi munkákat is, s erről is tárgyalt az állandó bizottság. nagyon érdekesek az adatok. a citadella helyreállításánál - az idén - 6.497 személy vett részt, s összesen 19.278 órát dolgoztak. a munkák során nagy segítséget nyújtott a hazafias népfront budapesti bizottsága. kezdeményezésére mindazok, akik dolgoztak a citadella helyreállításánál, társadalmi munkával a szép budapestért, feliratú, szép kivitelű emlékbélyeget kaptak. budapest, legfiatalabb, műemlékénél további társadalmi munkára tesz még szükség, s a házkezelési igazgatóság keltő időben gondoskodik ennek helyes, jó megszervezéséről.

11.37

-23-

13.20 ✓
Zell

bb 35. újabb súlyos gyermektragédiát okozott a szülői gondatlanság

j vm hk

1961. november 30.

a tűzrendészeti hatóságok a fűtési idény megkezdésekor több ízben felhívták a lakosság figyelmét a fűtéssel kapcsolatos tűzrendészeti szabályok megtartására. ismertették, milyen súlyos veszéllyel jár, ha a tüzelőberendezés 50 centiméteres körzetében könnyen gyúló vagy éghető anyagot helyeznek el. felhívták figyelmet arra is, hogy a fűtés ideje alatt fokozottabban ügyeljenek a gyermekekre és ne hagyják őket magukra. e szabályok súlyos megsértésének következtében az elmúlt napokban két gyermek is életét veszítette. István Zoltánné /Soltvadkert, Bugyi-dűlői lakos/ gyermekének, ágát az égő kályhától 10 centiméterre helyezte el és lakásából eltávozott. a tüzelő-berendezés melegétől meggyulladt a gyermek-ágy, és Péter nevű, 14 hónapos kisgyermek a helyszínen meghalt. Nyakas Lászlóné Mesztergnyői lakos férje nedves vattaruháját közvetlenül a tüzhely mellett szárította s az meggyulladt. a szobában magára hagyott nyakas zita, két éves gyermek a tűzben életét veszítette. /mti/

bb 36. a rendőrség felhívása

vm hk

1961. november 30.

a rendőrség üzérkedés büntette miatt eljárást indított Herkner Sándor írógépműszerész kisiparos és szemerei Gyula műszerész, budapesti lakosok ellen. a nyomozás során megállapították, hogy a nevezettek hosszabb időn át kereskedői tevékenységet folytattak. budapesten használt és új írógépeket, szorzó-összeadó gépeket vásároltak fel és azokat főleg vidéken magas felárral értékesítették. ezenkívül gépek cserélésére is vállalkoztak.

/folyt.köv./

11.43

13.24
Zseli

- 24 -

bb 37. bola de nieve nyilvános interjúja a magyar sajtó házában

te/m/hk

1961. november 30.

Bola de Nieve, a magyar-kubai-kulturális egyezmény értelmében hazánkban tartózkodó kubai énekes és zeneszerző szerdán este a magyar sajtó házában nyilvános interjút adott. az interjút követő hangversenyen a néger művész bemutatta saját szerzeményeiből, napdalokból és sanzonokból álló műsorát. a nagyszerű hangversenyt a televízió filmszalagon rögzítette és műsorára tűzte. /mti/

bb 38. fizet az erdő - komplex gépesítéssel termelik a fát erdőgazdaságaink

ö vid/kz/hmé/m/ká

1961. november 30

az őszi betakarítás lényegében befejeződött, mezőgazdasági üzemünk többségében már csak az őszi mélyszántás a hátralévő teendő, rövid idő múlva teljesen elnéptelenedik a határ. erdőgazdaságainkban viszont éppen most tetőzik a munka: országszerte megkezdődött a téli fakitermelés. most fizet az erdő.

a keletbükki erdőgazdaság csaknem 80.000 hektáros területén az idén mintegy 80 vágásterületet jelöltek ki. a vágásterületek 60-120 éves erdőiből 134.000 köbméter faanyagot termelnek ki. Legnagyobb mennyiségben az erdőség nevét adó, őshonos fajta, a bükk kerül kivágásra. ötvenhét motoros fűrészszel 15 brigád dönti már a fákat. a gépi fakitermelésen kívül megoldották az ugynevezett „gumiabroncsos közelítő kerékpárokkal”, történő szállítást. korábban, a fogatokkal, nagonta mindössze hat köbmétert tudtak elszállítani, az új, öletes géppel viszont ennek pontosan az ötszörösét. bővíül az idén a kitermelt fa választéka. a tűzifán kívül 62.000 köbméter ipari fát is adnak a bükk-erdők. ebből 12.000 köbméter lenne bányafa, a tiszamenti ártéri erdőségekből forgácslemez gyártó üzemünk kapnak nagymennyiségű nyersanyagot.

/folyt.köv./

12.50

13.24
Zseli

- 25 -

/bb 36. a rendőrség.....1.folyt./vm

a hatodik kerületi rendőrkapitányság kéri a megkárosított szervezeteket, tanácsokat, állami gazdaságokat, vállalatokat, termelőszövetkezeteket, amelyek herknerrrel és szemereivel üzleti összeköttetésben állottak, hogy saját érdekében jelentkezzenek személyesen Budapest hatodik kerület Izabella utca 61 szám alatti, vagy telefonon 316-998, 118-as mellékállomáson./nti/

bb 38. /fizet az ... 1. folyt./ m

a mecseki erdőgazdaság vágásra kijelölt erdőrészeiben 170.000 köbméter fát termelnek ki az idén, s ennek nagyobb részét - 92.000 köbmétert - géppel. a kivágott erdők pótlásáról tervszerűen gondoskodnak. olcsó és eredményes telepítést biztosító tölgy-makk-termesre csak 5-10 évenként lehet számítani, ezért az ideiglenes gyűjtést jól kihasználják. ötszáz hektár új erdőt telepítenek makkal, 200 hektárral többet, mint a múlt esztendőben. e munka meggyorsítására, a sellyei és a vajszlói erdőgazdaságban öltetes tölgy-makk-vetőgépet szerkesztettek.

a délsomogyi erdőgazdaságban 200 vágásra kijelölt területen dolgoznak már a villany- és benzinnel működő fűrészek. összesen 200.000 köbméter tűzifát, és iparifát termelnek ki. a kisalföldi állami erdőgazdaság 30.000 hektáros erdősegeiből 140.000 köbméter fát kap a népgazdaság. ezen a vidéken kihasználták azt a lehetőséget, hogy a dunai árter és a hanság kiválóan alkalmas, gyorsan növő fajok termesztésére: ötezer hold nyárfaerdőt felújítottak, ötezer holdat pedig újonnan telepítettek. erről a területről már e télen 20.000 köbmétert vágnak ki és küldenek feldolgozásra a mohácsi farostlemez-gyárnak, a csepeli papírgyárnak és a dunaujvárosi cellulózzárnak.

veszprém megye nagykiterjedésű erdősegeiben, a bakonyban és a balaton-felvidéken, ugyancsak teljes lendülettel megkezdődött a téli fakitermelés. a megye területén ezen a télen mintegy negyedmillió köbméter fát termelnek ki a vágásra érett erdősegekben. a munka jelentős részét - 50-70 százalékát - itt is géppel végzik, ezenkívül természetesen még mindig nagy szükség van a kézi munkára. mindkét gazdaság sok termelőszövetkezeti gazdának nyújt ezzel téli kereseti lehetőséget. az erdőgazdaságok és a hozzájuk tartozó fűrészüzemek látják el anyagokkal azokat a bakonyi termelőszövetkezeteket is, amelyeknek a tagjai újból életre költették az őszi mesterséget, - a fafaragást. a borzavári új alkotmány termelőszövetkezet, amely az ideiglenes télen már több mint 50 tagját foglalkoztatja saját faragóüzemében, nagyszerűen hasznosítja a fűrészüzemek hulladékát. ebből az ipari felhasználásra alkalmatlan faanyagból tízezres tételekben készítenek szerszámnyeleket és kocsialkatrészeket.

/folyt.köv./

13.12

- 26 -

bb 38. /fizet az erdő ... 2. folyt./m

az ország más vidékein is hasznos kapcsolat alakult ki a szövetkezetek és az erdőgazdaságok között. somogyban csaknem kétezer szövetkezeti gazda részére biztosítanak téli kereseti lehetőséget a fakitermeléssel. kihasználják ezt a lehetőséget a szigetközi termelőszövetkezetek tagjai is. a cserhádi erdőgazdaság vágásterületein az őszi betakarítás, szántás és vetés befejezése után mintegy 300 termelőszövetkezeti tag talált munkát.

a gyulai erdőgazdaság érdekes és hasznos kezdeményezést valósít meg: olyan erdőre szánt területből, ahol csak egy év múlva kerül sor csemeterületésre, 300 holdat kölcsönadnak a gómai, fizesgyarmati, battonyai és köröstarcsai közös gazdaságnak. a termelőszövetkezetek az előzetesen megkötött szerződés értelmében zöldtakarmányt termelnek ezen a területen. az erdőgazdaság téli foglalkoztatást is biztosít a környező szövetkezetek tagjainak. ezenkívül mintegy 400 szövetkezeti gazdának mérnek ki részes tuskószedésre területet. a gazdák ilyen módon néhány heti téli munkával egész téli táplálék- és tüzelőanyag-szükségletüket meg-
szerezik, ami a fában szegény alföldön különösen nagy segítség.
/nti/

13.20

Zelli

- 27 -

bb 39. időjárásjelentés

tin vii

1961. november 30.

a meteorológiai intézet jelenti november 30-án, csütörtökön
13 órakor:

az évszakhoz képest enyhe idő tovább tart

európa-szerte tulnyomórészt csapadékos, változékony időjárás alakult ki. derült, csendes idő csak átmeneti jelleggel és kis területeken található. hazánkban tegnap országszerte borult idő volt, néhány óráig napsütést csak a mecsekből, a mátrából, valamint szolnok és debrecen vidékéről jelentettek. a déli órákig csaknem az egész országot sűrű ködtakaró fedte. a délnyugattól kezdve többhelyen megszűnt a köd és gyenge esőzés indult meg. ma a korahajnali órákban az eső záporos jellegűvé vált és reggel 6-7 óra körül az ország középső részén északkelet-délnyugat-irányú tengelyben zivatarok törtek ki. a 24 óra alatti lehullott csapadék mennyisége a budai hegység, a dunazug hegység és a cserhát, mátra vidékén, valamint északkeleten néhány helyen meghaladta a 10 millimétert, máshol ennél kevesebb esett. a hőmérséklet nagy általánosságban 7-10 fokig emelkedett, de északnyugaton 1-2 helyen csak hat, délen viszont 12 fokot ért el. ma hajnalban 2-8 fok közötti minimumok alakultak ki. budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 7.2 fok volt, a sokévi átlagnál 4.3 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 7 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 milliméter, alig változik.

várható időjárás péntek estig: felhőátvonulások, a holnapi nap folyamán, főként az ország nyugati felében újabb esők, mérsékelt délnyugati irányba forduló szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet keleten plusz 4-7, nyugaton 0, plusz 3, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 8-11 fok között. a duna vízállása ma reggel 135 centiméter. /mti/

-28-

13.59

Hír Zeli

bb 40. négy gép fejt a szén - gyakorlatilag megszűnt a kézi munka a sajószentpéteri bányában

vid/te/n/ki

1961. november 30.

a borsodi szénbányászati tröszt üzemében végzett földtani kutatások és a különböző gépkísérletek szerint a sajószentpéteri 2-es akna a legalkalmasabb a szén termelésére. a bánya több évtizedre elegendő szénvagyonra a gépesítést gazdaságossá teszi.

a bányában két esztendeje helyezték üzembe a löbbe-féle szén-gyalut. a jövesztőgéppel keréken százezer négyzetméter területet fejtettek le és eddig százezer tonna szenet termeltek. a bánya vízmentes közege szilárd, ezért határozta el a borsodi tröszt vezetősége, hogy itt központosítja a jövesztőgépeket és az ötéves terv idején a bányában a szén jövesztését, felrakását és szállítását teljesen gépesíti.

a feladat megoldására alakították ki az új gyalus frontfejtést, ahol a feketevölgyi bányában üzembe állított csehszlovák gyártmányú szén-gyalut állították üzembe. az új munkahelyen a szén-gyalu a próbajelmeztesítés után péntektől már üzemszerűen termel. jelenleg két gyalus front és a kisebb kiterjedésű széntelepek jövesztésére két gornyák kompján dolgozik a bányában, s ezzel a szén kézi jövesztését gyakorlatilag megszüntették. gépesítették a 80 centis szénre. ebben különösen nehéz bányamunkát, a rákodást is. itt a levágott szenet a gépet közvetlenül kaparószalára rakják, s így kerül a csillékbe. /mti/

bb 41. elküldték az első téli primőr-szállitmányt a hajduszoboszlói hajtató-kertészetből

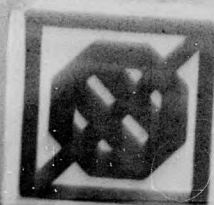
vid/ká/j/m

1961. november 30.

a hajduszoboszlói kossuth termelőszövetkezet hőforrás-vízzel fűtött hajtató-kertészetéből csütörtökön elküldték az első téli primőr-szállitmányt 40.000 kék karalábét indítottak utnak. a német demokratikus köztársaságba. a szövetkezet a közeli napokban jelentős mennyiségű paprikát küld piacra, s karácsonykor szép fejessalátát is értékesítenek. a hajduszoboszlói kossuth a hajtató-házakban nevelt virágokból és primőrárúkból ezévből 1,200.000 forint bevételre tesz szerint. /mti/

14.27

Hír Zeli

bb 42. üzemi űrjárt egy hónappal az év vége előtt: sikert hozott a munkaverseny a chinoinban, önköltségcsökkentési feladatok csepelen, telteljesíti exporttervét a budapesti orvosi műszergyár, jelentős szervezési intézkedések győrtől és a dunai vasműben

öszf/-tő-kf-hbj-vid/gg vm vg

1961. november 30.

a háromnegyedévi tervjelentés azt mutatta, hogy az üzemekben jól halad a munka, s ha a részletfeladatok megoldásánál itt-ott mutatkoznak is nehézségek, a műszakiak és a fizikai dolgozók összefogásával megbirkóznak azokkal. az év utolsó hónapja előtti üzemi űrjárt, a budapesti és a vidéki gyárakból érkező jelentések is azt igazolják: nagy erővel dolgoznak a gyárakban, hogy az éves tervet minden részletében teljesítsék.

a chinoin gyógyszer-és vegyészeti termékek gyárában valamennyi rejtett tartalék figyelembevételével állították össze az ezévi tervet s nem „spekuláltak”, arra, hogy ami kimarad a tervből, azt majd évközben felajánlják. a feszített terv nagy erőfeszítést kívánt a dolgozóktól. ebben nem is volt hiány, azonban jelentkeztek olyan problémák, amelyeket nem sikerült megoldaniok - váratlanul nehézségek adódtak például az antibiotikum gyártásánál - s így történt, hogy 0.4 százalékkal elmaradtak fél éves tervükkel. a második fél évben azonban megkettőzték erőfeszítéseiket. megélték a munkaverseny, egymásután alakultak a szocialista brigádok, újjászerveződtek a régebben szépen dolgozó, de később elhanyagolt exportbrigádok is. a frissen bevezetett termelékenyebb technológiák meghozták gyümölcsüket. lassan, de biztosan emelkedett a tervteljesítés, s különösen az exportterv teljesítésében értek el sikereket. háromnegyedévkor 107.7 százalék volt az exportterv teljesítése és ez a tizedik hónap végén 108 százalékra növekedett. a különböző üzemi részekben decemberben több új készítmény gyártása „fut fel”, amely ugyancsak kedvezően érezteti hatását az éves terv teljesítésében.

a csepel vas-és fémművekben is felmérték a várható tervteljesítést. a csepel művek gépgyártó vállalatai kisebb, a kohászati vállalatok pedig jelentős mértékben telteljesítik az éves tervet, s kedvezően alakul a programszerűség is. ez azonban nem jelenti azt, hogy az év hátralevő részében nem kell rendkívüli feladatokkal megbirkózni. az egyik teendő a kohászati vállalatok exporttervének minden részletében történő végrehajtása.

/folyt.köv./

14.45

1502

Zseli

- 30 -

bb 42. üzemi...1. folyt.

etokintében a csúgyarra v. nagy munka, ahol - a népgazdaság érdekében megfontolón - évközben módosították az exporttervet. a második feladat az önköltség csökkentési terv teljesítése, amelyben elmaradás mutatkozik, különösen a kohászati vállalatoknál. az eddigi elemzés azt mutatta, hogy az anyagkihozatal nagyobb mérvű javításával sikerül pótolni a most még jelentkező hiányokat. segít az is, hogy a megnövekedett készleteket csökkentik.

a budapesti orvosi műszergyár termelési terve 72 százalékkal nagyobb a tavalyinál. ilyen nagyarányú termelés-növekedést eredetileg csak 1965-re terveztek. a termelés növekedésével teljes egészében exportmegrendeléseket elégítenek ki. éppen ezért a gyár dolgozói vállalták, hogy az évvégi szállítási nehézségek elkerülésére előbb teljesítik exporttervéket. az ígéret sikeres valóra-váltására az exportkötelezettségekkel minden hónapban „előbbre hozták”, egy-egy tételt. az üzem dolgozói most már az idei exportterv utolsó darabjait szeretik és a vállalat vezetőinek számitása szerint december első napjaiban, előreláthatólag december 5-ig, befejezik idei exporttervéket. az időközben jelentkezett kö. földi igények egy részének kielégítésére december közepéig még körülbelül negyvmillió forint értékű műszert tudnak gyártani exportra - terv felül. az év utolsó hónapjában a negyedik negyedévben elkezdett két új gyártmány első sorozatát készítik el a gyár dolgozói. hatv. hordozható sebészeti diatermiás készüléket és 25 szemészeti diatermiás készüléket gyártanak, nagyrészt a hazai egészségügy számára.

a győri wilhelm pieck vagon-és gépgyárban általánosságban teljesítették a három negyedévi tervet, sőt exporttermelésben 6.5 százalékkal túlszárnyalták azt, most azonban a közelgő év végén mégis akad gond elég. a gépgyáregységénél és a motorgyáregységénél elmaradásokat kell pótolni. a gépgyár-egységénél tíz keskeny nyomközű diesel-mozdony szerelésével maradtak el, mert nem érkeztek meg idejében az importhidraulikák. a munka átszervezésével, átcsoportosításával, - amihez az üzemi pártszervezet is segítséget nyújtott - igyekeznek minél nagyobb „készültségi fokot” elérni. remélhetőleg ez meghozza az eredményt, az éves terv teljesítését, amihez hozzátartozik a nagyobb típusú, 270 lóerős mozdonyok nullsorozatának gyártása is.

/folyt.köv./

14.55

Zseli

- 31 -

/bb 42. Hízeml....2.folyt./vm

a motorgyár egységénél ugyancsak intézkedési tervet dolgoztak ki az elmaradások pótlására. a legnagyobb gyár egységben, a vagonüzemben az év végére át kell adni a szovjetunióknak a légkondicionáló berendezéssel ellátott vasúti személykocsik első sorozatát. a dolgozók biznak abban, hogy teljesítik éves tervüket, még pedig úgy, hogy közben megfelelő mennyiségű félkész-termékkel biztosítják a zökkenőmentes átmenetet a jövő évre.

a dunai vasúti Hízemlnek dolgozói az év első tiz hónapjában egyenletesen, gazdaságosan dolgoztak. vállalati szinten 2. százalékkal teljesítették túl a tervet. a vasmű dolgozói főleg az érdeme, hogy a termelés-emelkedést 80.3 százalékban; a termelőkenység növelésével érték el. a műszaki fejlesztés és a széleskörű munkaverseny eredményeként nyersvasból körülbelül 5.000, acélből pedig mintegy 18.000 tonnával termeltek többet az esedékes mennyiség-nél. decemberben a nagyolvasztóműben 2.200 tonna vasat akarnak gyártani terven felül, hogy teljesítsék a 7.200 tonna felajánlá-sukat is. a martin-acélműben is kiemelkedő a mennyiségi termelés, a selejt azonban némileg emelkedett. így most a technológiai feyelem megszüntetésére törekednek, hogy a selejtet a tavalyi alacsony szintre szorítsák vissza. a meleghengernűben külön ütemtervet készítettek a finomlemez kikészítésénél mutatkozó elmaradás pótlásá-ra. az ütemtervet röpgyűléseken ismertették a dolgozókkal, s a kommunisták külön megfogadták, hogy példamutató munkával segítik az éves terv program szerinti teljesítését./mti/

bb 45. vasárnap rendezik a 8. világifjúsági találkozó
nyeremény tárgysorsjáték húzását

i Lv/tm-lm sr

1961. november 30.

a magyar ifjúság országos tanácsa vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel rendezte a 8. világifjúsági találkozó nyere-mény tárgysorsjáték húzásait. a necosz művelődési otthonban /6. jókai utca 2-4/ a sorsolás színhelyére a vit sorsjegyek felmutatásával lehet belépni./mti/

15.35
16.50

- 32 -

bb. 43. ezertonnás uszályt bocsátottak vízre balatonfüreden
vid te/gy/ki

1961. november 30.

a balatonfüredi hajógyárban a mahart megrendelésére, ezertonnás ércszállító uszályt építettek, amely a szovjet kikötők és dunajváros között közlekedik majd. a vízijárművet csütörtökön bocsátották vízre.
/mti/

bb. 44. százötven újfajta modern porcelán- és kerámia tárgy kerül december 1-től forgalomba - megszüntették a giccsgyár-tást - rendszeresen ellenőrzi az iparművészeti tanács a porcelángyárak új termékeit

t ta/hmé/gy/vg

1961. november 30.

a belkereskedelmi minisztérium, az építésügyi minisztérium finomkerámiaipari igazgatósága és az iparművészeti tanács csütörtökön sajtótájékoztatót rendezett abból az alkalom-ból, hogy elkészültek a porcelán- és a kerámiaágárakban azok a legújabb ajándéktárgyak, amelyek december 1-től már kap-lagosan 40-60 százalékkal növekedik a porcelán- és ajándéküz-letek forgalma. az eladott porcelán- és kerámia tárgy nagy-része azonban mindeddig giccses, színvonalatlan alkotás volt. az idén a belkereskedelmi minisztérium, hogy ezt megszün-tesse, rendeletet hozott, amely kimondja: csak olyan ajándék-tárgy kerülhet forgalomba, ami előzőleg az iparművészeti ta-nácsnál, illetve a képzőművészeti alaponál „vizsgálják”, a rendelkezés nyomán máris sokat változott a boltok válaszó-téka. többszáz színvonalatlan tárgy eltűnt az üzletekből, helyüket művészi figurák foglalják el.

az év eleje óta a hollónázi, a herendi, a pécsi, a kőbányai és a budapesti porcelángyár új termékei közül 350-et talált az iparművészeti tanács megfelelőnek. ezek közül 150-féle figura sorozatgyártását már meg is kezdték. ezeknek az aján-dékcikkeknek az első szállítmánya kerül most, december 1-én az üzletekbe. az új disztárgyak legtöbbje modern vonalú, új anyagokból, új eljárással készült. az újfajta porcelán- és kerámia termékekből a kereskedelem december 20-ig országszerte bemutatókat rendez.
/mti/

15.45
16.50

- 33 -

bb. 46. száz új mű és 400 „régibbi,, értékes irodalmi alkotás -
gazdag választék, modern regényekben, klasszikus alkotásokban,
ifjúsági és gyermekkönyvekben - sajtótájékoztató a nagy téli
könyvvásárról

t v/tr/gy/sr

1961. november 30.

a kiadói főigazgatóság és az állami könyvterjesztő vállalat csütörtökön a könyvklubban sajtófogadást tartott a téli könyvvásáron megjelenő művekről. az értekezleten dr. kornis pál, a kiadói főigazgatóság helyettes főigazgatója ismertette a hagyományos téli könyvvásár előkészületeit. elmondotta, hogy az idén decemberben csaknem 100 mű lát napvilágot és a választékot mintegy 400 1961-ben kiadott érdekes, - a könyvesboltok és a kiadók által tartalékolni - regény, verseskötet, politikai és ismeretterjesztő alkotás jelenik meg. a könyvvásár kiemelkedő „slágerének,, ígérkezik a shakespeare-sorozat. hét kötetben egész vászon kötésben jelenik meg az új kiadás, amelyben a király-drámák, a vígjátékok, a tragédiák és a színművek mellett a versek is megjelentek. a másik nagy vállalkozás a politikai és gazdasági világtalasz - a néhány éve megjelent atlasz új kiadása -, amely terjedelmében, tartalmában és kiállításban átdolgozott és sokkal bővebb kiadás. az atlasz szöveges része 400 sokszínű részletes térképből, a föld országainak rövid ismertetéséből, földrajzi táblázatokból és több mint hatvanezer földrajzi nevet tartalmazó névmutatóból áll.

a téli könyvvásáron számos új, mai magyar irodalmi alkotás is megjelenik. kiadják dobozy-imre hegyoldal című új regényét, jankovich ferenc dunántúli végeken című művét, lengyel józsef és tatay sándor új novelláit, földvárak jános papirhullámok című verses kötetét, hárs györgy és váczy mihály költeményeit.

a magyar klasszikusok közül említést érdemel a parnasszus sorozatban megjelenő magyar elbeszélők négykötetes kiadása és egy novelláskötete. közreadják 11-től 23-ig a mikszáth sorozat kötetait biblianyomó papírral.

a mai külföldi irodalomból is számos alkotás lát napvilágot. megjelentetik avgyejenko, bondarjev és fryd regényeit, a mai német elbeszélők dekameronját, amado:gabriella című új regényét és aragon: sziget a szajján című művét, amely a való világ című regény ciklus világszerte ismert kötetének folytatása. afrika népeinek költészete az ébredő afrika című antológiában elevenedik meg ismert magyar költők tolmácsolásában. kiadják arthur miller: gyújtópont című művét, amelyben a magyar olvasók most a kiváló dráma szerzőt, mint regényíróit ismerik meg. /folyt. köv./

16.01

16.55

Kc

- 34 -

bb. 46. / száz új mű... 1. folyt./ gy

a külföldi klasszikusok közül jelentős esemény a gorkij-sorozat 7. kötetének kiadása, anatóle france: az istenek szonjarnak, fallada: halálodra magadra maradsz című művének kibocsátása. a hetikori klasszikusok sorozatban jelenik meg: hasek világhírű svejk-je és walter von der vogelweide válogatott verseinek kötete, amely először jelenik meg magyarul legjobb költőink tolmácsolásában, korabeli színes kódex-illusztrációk faximitéivel.

az olcsó tömegkiadványok kedvelői, gyűjtői fillérékért járhatnak remekművekhez a téli könyvvásáron; az olcsó könyvtár a kincseskönyvek és a világirodalom gyöngyszemei sorozatban több remekművel örvendeztetik meg az olvasókat.

az idei karácsonyi vásáron nagyon gazdag választékban található ifjúsági és gyermekkönyvek. számos leporelló, képeskönyv, mesekönyv, gyermek- és ifjúsági mű szerez majd sok örömet a fiatalabb olvasóknak.

a politikai tudományos és ismeretterjesztő munkák közül kiemelkedik a kossuth kiadónál megjelenő lenin élete című mű, amely díszes kiadásban több mint 50 fotómelléklettel lát napvilágot. az új kiadás az eddiginél nagyobb mértékben használja fel a terjedelmes emlékirodalmat, a kortársak és a fegyvertársak visszaemlékezéseit.

a könyvvásár másik kiemelkedő ujdonsága a művészettörténeti abc, amely csaknem másfélszáz cikkben írja le a világ legjelentősebb művészettörténeti gyűjteményeit. a gondolat kiadónál lát napvilágot 1962 filmévkönyve, amely egy esztendő magyar- és külföldi filmtermését értékeli.

a könyvvásárra felkészült már a könyvterjesztés apparátusa is. a könyvesboltokon kívül sokezer üzemi és falusi bizományos terjeszti majd a könyveket. budapesten kétezerháromszáz üzemben, hivatalban és intézménynél, vidéken pedig mintegy három-ezer gyárban és vállalatnál rendeznek könyvvásárt. az állandóan működő utcai árusítások mellett a fővárosban alkalmi utcai árusítás lesz a keleti pályaudvar, a nemzeti színház előtt, a vörösmarty téren, az újpesti állami áruháznál, a tanácsközpont és a rákóczi ut sarkán, továbbá óbudán. a földművelésszövetkezetek is rendeznek téli könyvvásárt. a falvakban mintegy hétezer bizományos árusítja majd a könyveket. a szép versek, az értékes regények falun is az egyik legkedveltebb karácsonyi ajándékká váltak. a téli könyvvásár eseményeit a falvakban író-olvasó találkozók, könyvbáták, könyvtombolák, irodalmi estek gazdagítják, színesítik.

16.20 17

Kc

- 35 -

bb 47. korabeli és modern étlapok, terítési bemutató és sokszáz fénykép a szálloda- és éttermi kiállításon

i ta/sze szb vg

1961. november 30.

az országos idegenforgalmi szálloda- és éttermi vállalat a Gundel Étterem emeletén kiállítást nyitott meg csütörtökön, amelyen bemutatják szállodaiiparunk fejlődését a legújabb éttermek és a balatoni motelek fényképeit, kiállítottak többszáz korabeli és modern étlapot is az ország valamennyi nagyobb étterméből és szállodájából, megismerkedhetnek a látogatók ezenkívül a különböző éttermi terítékekkel, a kiállítás pénteken este zárul. /mti/

bb 49. jól keltek, s erőteljesen fejlődnek az őszi gabonafélék - a földművelésügyi minisztérium tájékoztatója az időszeri mezőgazdasági tennivalókról

i cs/j szb ká

1961. november 30.

a múlt hete ben átmenetileg hidegre fordult időjárás nehezítette az időszeri őszi munkákat. ennek ellenére az állami gazdaságokban és termelőszövetkezetekben nagy erőfeszítéseket tettek a munkák meggyorsítására. elősorban a betakarítást szorgalmazzák. a legutóbbi jelentések szerint, a kukoricaszár kivételével, néhány napon belül országszerte befejeződik az őszi betakarítás.

a kenyérgabona vetése az elmúlt időszakban az országnak csaknem minden vidékén befejeződött. november 25-ig az ország kenyérgabona vetéstervét 99,6 százalékra teljesítették. a megyék többsége nemcsak teljesítette vetési előirányzatát, hanem néhány százalékkal többet is vetett. ugyanakkor csongrád, bács és pest megyében csak 97, szabocsszatmár megyében pedig 99 százalékra teljesítették a tervet. az őszi vetések általában jól keltek, s erőteljes fejlődésnek indultak, az ország nyugati felében sok jól megerősödött őszi gabonavetést lehet látni.

az őszi mélyszántást november 25-ig 2,235.000 holdon fejezték be, míg az elmúlt év hasonló időszakában csupán 1,550.000 holdnál tartottak. ez a teljesítmény összességében mégsem kielégítő. különösen somogy, baranya, fejér, komárom és pest megyében kell fokozni az őszi szántás ütemét. ezekben a megyékben ugyanis a mélyszántásra előirányzott területnek még felénél sem tartanak. országosan legfőbb tennivaló most az, hogy az erőgépek minél teljesebb felhasználásával szorgalmazzák a jövő évi jó termés érdekében elengedhetetlen őszi mélyszántást. /mti/

16.50
17.15

/ks

bb 48: az országos középiskolai nevelési munkaközösség értékelése

t vt/ta-t sr

1961. november 30.

csütörtökön a műveltségügyi minisztériumban megkezdődött az országos középiskolai nevelési munkaközösség értékelése. az első napon a résztvevők meghallgatták széchy andrásnének, a miniszteri középfelelő oktatási főosztálya nevelési csoportvezetőjének beszámolóját. ebben a középiskolai nevelés kérdéseivel kapcsolatos szovjetunió-beli tapasztalatokról adott tájékoztatást.

elmondotta az előadó, hogy a szovjetunióban kidolgozták a sokoldalúan fejlett szovjet ember formálásának tudományos programját. kisgyermekkorától kezdve az alkotó, kommunista munkára-nevelés áll a tanuló ifjúság formálásának középpontjában. elsősorban feladatnak tekintik, hogy erősítsék a tanulóifjúság soraiban mindazokat a tulajdonságokat, amelyek nélkülözhetetlenek az alkotó munkához. ezáltal elérik, hogy a fiatalok világosan látják a társadalmi élet alapjait képező fizikai termelőmunka nagy jelentőségét, mélyen tisztelik a munkásokat, megbecsülik a termelők alkotásait, s maguk is megkezdik a fizikai munkát.

a beszámoló után értékelték az országos középiskolai nevelési munkaközösség egyéves tevékenységét. megállapították, hogy jelentősen segítette a középiskolai nevelőmunka fejlesztését. a munkaközösség tagjai értékes dolgozatokkal támogatták a középiskolai nevelőmunka egyes időszeri, módszertani kérdéseinek kidolgozását, valamint a legjobb tapasztalatok összegyűjtését. a munkaközösség más tagjai az osztályfőnöki órák rendszerének továbbfejlesztéséhez és az osztályfőnökök számára készült útmutató kidolgozásához nyújtottak hasznos segítséget.

ugynacsak a csütörtöki ülésen tárgyalták meg az országos középiskolai nevelési munkaközösség 1961-62-es tanévi programját.

pénteken a tanácskozás másnapján a pedagógiai tudományos intézetben kidolgozott nevelési tervjavaslatot vitatják meg. /mti/

16.55
17.20

/ks

bb 50. a tatarozások és felújítások határidejének megrövidítéséről, a házkezelőségek és a bérlők együttműködéséről, a lakóépületek karbantartásának tervlat terveiről, a házkezelés időszerű problémáiról tájékoztatott Kelemen Lajos vb elnökhelyettes tanácstagi beszámolóján

t hó/jg szb vg

1961. november 30.

Kedden délután a fővárosi tanács dísztermében Kelemen Lajos vb. elnökhelyettes tanácstagi beszámolót tartott, amelyen nagyszámúan vettek részt a kerületi házkezelési igazgatóságok, a házkezelőségek dolgozói, a házkezelési állandó bizottságok tagjai is.

Kelemen Lajos elmondotta: a fővárosi tanács 1957-ben hívta életre a házkezelés jelenlegi szervezetét, a huszonkét kerületben 196 házkezelőség működik, rendkívül nagy feladatok hárulnak a házkezelőségekre, hiszen nagy értékű népgazdasági vagyont kezelnek, előkészítik a tatarozások, felújítások terveit, mint beruházók lebonyolítják a beruházások műszaki és pénzügyi feladatait, ellátják a lakóépületek és bérlemények javítását és karbantartását, általában egy esztendőben a házkezelőségekhez mintegy 600.000-700.000 karbantartási és egyéb igénybejelentés érkezik, az éves tatarozások mintegy huszezer bérleményt érintenek, a számok igazolják, hogy a házkezelési igazgatóságok évenként körülbelül másfélmillió emberrel tartanak rendszeres kapcsolatot, 1958 óta a lakosság legkisebb társadalmi egységét, a lakóbizottságot is bevonja a népgazdasági tervének, a lakóépületek tatarozásának tervezésébe és kivitelezésébe, e tekintetben azonban még sok a tennivaló, mert egyes lakóbizottságok passzívan viselkednek, s a kivitelező vállalatok egyrésze mellőzi a lakóbizottságok, a lakók véleményének meghallgatását, a jövőben a kivitelező vállalatok kötelesek lesznek a lakóházjavítási munkákról ütemtervet készíteni, s az ütemtervben meghatározni a munka kezdetét és a befejezés határidejét.

a továbbiakban részletesen ismertette azokat a szerződéseket, amelyekről a házkezelőségek a lakóbizottságokkal kötnek társadalmi munkák elvégzésére, majd kifejtette: lehetőséget nyújtottunk arra is, hogy a lakóbizottság társadalmi ellenőrzés alá vonja a házfelügyelő munkáját, lehetőség nyílik a lakóbizottságok előtt arra is, hogy keményen feltűnjenek azokkal szemben, akik tudatosan szembentelnek a lakóépület, a ház közösségével.

a továbbiakban vázolta azokat a terveket és elgondolásokat, amelyeket a fővárosi tanács a második ötéves tervben a házkezelés terén végre akar hajtani, a tatarozásoknál elvként határozta meg a tanács: a lakóépületek felújítása sor-, illetve tömbtatarozás formájában, összevontan történjen.
/folyt.köv./

17.09

- 38 -

bb 50. /a tatarozások és felújítások... folyt./- szb

a házkezelési szervezet az épületjavítási hitelkeretnek körülbelül 40 százalékát tömb- és sortatarozásra fordítja, ez szorosan összefügg a tatarozások és felújítások határidejének rövidebbítésével, az elmúlt évek során előfordult, hogy lakóépületek felújítás hónapokig, sőt néha évekig elhúzódott, ezen változtatni kell, mert egy anya-got és pénzt emészt fel a fűdémcsere, éppen ezért fűdémcsere esetén csak nagyon indokolt esetben szabad végrehajtani, szocialista államunk a tőkés társadalomtól nagyrészt korszerűen lakásokat örökölt, a népgazdaság óriási összegeket költ korszerűsítésre, 1961-ben az év végéig 20.000 bérleményt újít fel a házkezelési igazgatóság, elkészíti a korszerűsítés terveit is, elsődleges feladat a lakóépületeknek csatorna-, víz-, gáz-hálózatba történő bekapcsolása, csak másodlagosan lehet olyan korszerűsítésre gondolni, amely a bérlők kényelmét szolgálja és csak akkor, ha az állam mellett a bérlő is anyagi áldozatokat vállal, a házkezelési igazgatóság a bérlőtől nem kíván mást, mint berendezési, felszerelési tárgyak - mint például fűtőhenger - megvásárlását és a járulékos építőipari munka - mint például festés, mázolás, takarítás - elvégzését, a tanács új feladatként határozta meg az emeletráépítések és tetőtér-beépítések ügyének rendezését, s ennek végrehajtását a házkezelési igazgatóságokra bízta, erre nagy szükség volt, mert gátat vet az ötletszerűen történt és a városképet rontó emeletráépítéseknek, s megakadályozza a dolgozók kiemelését.

a továbbiakban szólt arról, hogy a házkezelőségek a jövőben nagyobb gondot fordítanak a központi fűtés-berendezések karbantartására, felújítására, s foglalkoznak a felvonók gyorsabb javításának ügyével is, erre vonatkozóan a közeljövőben intézkedésekre kerül sor, a fővárosi tanács, - fejezte be előadását Kelemen Lajos vb elnökhelyettes - állandóan napirenden tartja a házkezelés ügyét s átfogó intézkedésekkel kívánja munkáját javítani, éppen a lakosság érdekében. /nti/

--

bb 55. budapestre érkezett marcel carné, a világhírű francia film-rendező

i di/gk szb sr

1961. november 30.

a hungarofilm megvásárlására budapestre érkezett marcel carné, a világhírű francia filmrendező, elrekláthatólag egy hetet tölt hazánkban és egy francia-magyar koprodukciós film forgatásának lehetőségét tanulmányozza, a francia filmgyártók ugyanis zola germinat címmel regényének megfilmesítésére készülnek, s úgy gondolták, hogy a film készítésébe bevonják a magyar művészeket, s úgy gondolták, hogy a film készítésénél felkeresik a legjellegzetesebb bányavidékeket, s a magyar filmgyártás technikai és művészeti adottságaival, lehetőségeivel is megismerkedik. /nti/

--

17.10

- 39 -

/Ka

bb 51. élelmiszerkereskedelmi ankét a belvárosban

t li/tr-lm sr

1961. november 30.

az 5. kerületi tanácsnak csütörtök délután ankétot tartottak a belváros élelmiszerkereskedelmének vezetői, kiváló dolgozói, a tanács és a társadalmi szervek képviselői, valamint az ipari és szállító vállalatok megbízottai. dr. bernát istván tanácsi vb. titkár bevezetője után sokrétű vitában tanácsolták a felszólalók egyrészt a lakosságnak a kereskedelemmel szemben támasztott igényeit, másrészt a szakembereknek a munka megjavítását célzó javaslatait. az új, korszerű kereskedelmi formákkal kapcsolatban érdekes tapasztalatként említették, hogy a gyors- és önkiszolgáló boltokat nemcsak a közönség kedveli, hanem ma már a boltvezetők is elismerik ezek előnyeit. kezdetben ugyanis attól tartottak, hogy gyakori lesz majd a visszaélés a vásárlók részéről. a tapasztalat viszont azt mutatja, hogy ezekben a boltokban lényegesen kevesebb a hiány, mint a hagyományos üzletekben.

ismét felvetődött a háziasszonyoknak az a gyakori panasza, hogy a kenyér minősége sokszor kívánni valót hagy maguk után. a fentebb említett kiváló minőségű, viszont a zsemle gyakran összenyomódott, szivacsos, az egykilós kenyérből pedig nincs elegendő. a kereskedelmi állandó bizottsághoz tartozó élelmiszerszakbizottság ebben az ügyben a fővárosi kenyérgyárhoz fordult, s ott beszámolt a panaszokról. a közbenjárásnak remélhetőleg meg lesz majd az eredménye.

a vásárlók és a bolti alkalmazottak egyformán kifogásolták, hogy a kis forgalmú üzletekbe csúcsidőbe szállítják ki az árut, ilyenkor a boltot le kell zárni, s ami még kiválóbb hiba: néhol a péksüteményt nyitott kosárban leteszik a bolt elé, ahol az szennyeződésnek van kitéve. felhívták az érdekelt vállalatok figyelmét a panaszok orvoslására.

az ankéton elhangzottakhoz hasonló hibák megszüntetését elősegítik majd a belvárosban működő bolti bizottságok, amelyeknek tagjai boltvezetők, lakóbizottsági elnökök, háziasszonyok, a vásárlóközönség képviselői. jelentős segítsége nyújtanak a kereskedelem fejlesztésében a szakmában megalakult brigádok is, amelyekből már több is működik a belvárosban. /mti/

17.25 17¹¹

- 40 -

MA

bb 52. kiállítás nyílt veszprémben az új magyar festészet legszebb alkotásaiból

vid sze-lm sr

1961. november 30.

a műcsarnok és a veszprémi bakonyi múzeum új magyar festészet címmel kiállítást rendezett veszprémben, amelyet csütörtökön nyitottak meg. a rendezők az elmúlt három év kiállításainak legjobb anyagát válogatták össze. legkiválóbb képzőművészeink több mint 20 olajfestményét, rézkarcok, szén- és tusrajzok, valamint akvarellek egészítik ki. /mti/

- -

bb 53. az egri járási tanács ülése - több mint ezer szövetkezeti gazda vesz részt esti vagy levelező oktatásban

vid ke/lm sr

1961. november 30.

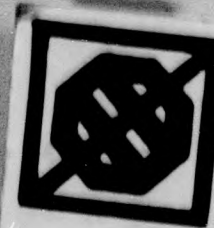
az egri járási tanács csütörtökön ülést tartott egerben, ahol a falusi népművelés tapasztalatait és feladatait vitatták meg. neszticius ferenc, a járási tanács művelődési osztályának vezetője beszámolójában elmondotta, hogy a falvakban jelentősen megnőtt a tanulásiránt az érdeklődés és jelenleg több mint ezer szövetkezeti gazda vesz részt esti, vagy levelezőoktatásban. közülük több mint százan folytatnak középiskolai tanulmányokat. a szövetkezeti gazdák továbbképzésére öt községben működik paraszttanárakadémia és 13 községben az asszonyok és lányok háztartási tanfolyamokon gyarapítják ismereteiket. fellendült az ismeretterjesztő munka is. az elmúlt évben 498 előadáson mintegy 30.000 falusi dolgozó vett részt. az egri járás területén minden faluban van televízió és 19 ifjúsági klubban szórakozhatnak a fiatalok.

a tanácsülésen még elmondották, hogy a télen még fokozottabb mértékben bővítik a falvakban az ismeretterjesztő előadások számát és a mezőgazdasági szakismeretek köréből mintegy 500 előadást terveznek a múlt évi százzal szemben. fejlesztik a dolgozók iskolájának hálózatát is és januárban a járási tanács mellett megnyitják a mezőgazdasági technikum ugynevezett kihelyezett osztályát, az érdeklődő szövetkezeti gazdák részére. /mti/

17.30 17¹¹

- 41 -

MA

bb 56. hatszáz diák tanul a budapesti ipari jellegű szakközépiskolai osztályokban - a fővárosi politechnikai tanács ülése

t vt-hné-lm sr

1961. november 30.

csütörtökön a 9. kerületi fáy andrás gimnáziumban a fővárosi politechnikai tanács ülésén a budapesti szakközépiskolai képzés helyzetéről, tapasztalatairól tárgyaltak. a fővárosi tanács oktatási osztálya ezt megelőzően bizottság küldött ki a budapest területén működő, s felügyelete alá tartozó gimnáziumokban szervezett ipari jellegű szakközépiskolai osztályok munkájának megvizsgálására.

a fővárosban jelenleg 16 ipari jellegű szakközépiskolai osztályban, 600 tanulót képeznek lakatos, szerszámkészítő, rádióműszerész és elektroműszerész szakmára. a szakközépiskolák helyzetének megvizsgálására kijelölt bizottság, több mint száz tanítási, illetve gyakorlati foglalkozási órát látogatott meg. megállapították, hogy az osztályokban az átlagos tanulmányi színvonal általában azonos az öt plusz egyes rendszerű osztályok tanulmányi eredményével. a diákok nagy része határozott érdeklődést tanúsít a szakmával kapcsolatban, azonban a munkához való viszonya a fiataloknak még nem mindenütt egyformán jó.

elismerést érdemel a nevelők áldozatos munkája, amellyel saját erőből, társadalmi összefogással, időt és fáradságot nem kímélve hozták létre a tanműhelyeket, mint például a bolyai jános és a fáy andrás gimnáziumban. messzemenő segítséget nyújtottak az üzemek is, amelyekkel az iskolák szoros kapcsolatot alakítottak ki. az iskolai tanműhelyek felszerelése általában megfelelő. több üzemben - a tanulók képzéséhez a jelenleg legmodernebb szerszámokat, mérőeszközöket, gépeket bocsátották rendelkezésre. a diákok rendszeres balesetelhárítási oktatásban részesülnek a munkafogások elsajátítása során. megoldásra váró feladat még a tanműhelyek biztonsági berendezéseinek kiegészítése. a szakközépiskolákat nehézségeik leküzdésében, problémáik megoldásában igen hatékonyan támogatják a kerületi pártbizottságok és a tanácsok.

a széleskörű vizsgálatról készült jelentés vitájában a felszólalók támogatják az üzemek dolgozóinak azt az egyöntetű véleményét, hogy a szakközépiskolai rendszer alkalmas jó szakmunkások képzésére. /mti/

17.38

- 42 -

bb 54. befejeződött a műemléki albizottságok országos értekezlete
t di/gk szb sr

1961. november 30.

a hazafias népfront országos tanácsának székházában csütörtökön befejeződött a műemléki albizottságok országos értekezlete. a tanácskozás harmadik napján az elhangzott beszámolókat vitatták meg. az ország minden részéből érkezett szakemberek és önkéntes segítőik sokoldalú véleménycserét folytattak a hazánkban nyilvántartott több mint tízezer műemlék sorsáról, gondozásáról és helyreállításának kérdéseiről. szóba került a tanácsok és a műemlékvédelemmel foglalkozó szakemberek együttműködésének számos olyan kérdése, mint például a ma még sokhelyütt esetleges kapcsolatok szorosabbra fűzése, a helyreállítások, a tatarozások tervszerűsége. többen hangsúlyozták, hogy a nagy anyagi áldozatok árán helyreállított épületeket a lehetségesekhez mértén hasznos és fontos célokra használják fel. rendezések be bennük például bálcsődét, könyvtárat, vagy esetleg helytörténeti kiállításokat, stb.

a felszólalók úgyszólván kivétel nélkül állást foglaltak a műemlékvédelem társadalmi támogatásának erősítése, szélesítése mellett. javasolták, hogy a megyei, járási vagy városi műemléki albizottságok a következő hetekben, hónapokban forduljanak felhívással a lakossághoz, s nyerjék meg munkájukhoz a szépet kedvelő munkások, értelmiségiek és isz-tagok újabb ezreinek támogatását. a véleménycsere során azt is indítványozták, hogy fordítsanak az eddiginél nagyobb gondot a műemlékek s a hozzájuk fűződő hagyományok ismertetésére. rendezzenek az országjáró turák mintájára műemléki sétákat, s ehhez kérjék a természetbarát egyesületek támogatását is.

a vita tanulságait dr. dercsényi dezső kossuth-díjas műtörténész, az építésügyi minisztérium osztályvezetője foglalta össze, majd kiosztották a hazafias népfront országos tanácsa, az építésügyi minisztérium és az országos műemléki felügyelőség jutalmait. többen miniszteri dicséretet és elismerő oklevelet kaptak.

a műemléki albizottságok országos értekezlete barati józsefnek, a hazafias népfront országos tanácsa művelődési osztálya vezetőjének zárszavával ért véget. /mti/

bb 57. a magyar meteorológiai társaság közgyűlésén odaitélték az idei steiner lajos emlékérmét

t cs/tm szb ká

1961. november 30.

a magyar meteorológiai társaság csütörtökön tartotta évi közgyűlését a meteorológiai intézet székházában. dr. hille alfréd elnöki megnyitójában ismertette a légkör kiterjedésére vonatkozó legújabb kutatási eredményeket, valamint a magyar meteorológiai társaság ez évi működésének legfőbb eredményeit. a megválasztott új vezetőség nevében dr. hille alfréd elnök ünnepélyesen átadta az idei steiner lajos emlékérmét, amelyet a meteorológiai kutatásban elért kimagasló eredményei és az egyesületben végzett munkája jutalmául dr. aujeszky lászlónak, a meteorológiai intézet központi előrejelző osztálya vezetőjének ítelt oda a bizottság. az országos meteorológiai intézet azon munkatársai, akik 30 éve, vagy annál hosszabb ideje dolgoznak munkatársai, emléklapot kaptak. a közgyűlés végül a magyar meteorológiai társaság új alapszabályát vitatta meg és fogadta el. /mti/

17.45

- 43 -

bb 58. szovjet tudós előadása az akadémián

ms/gg szb sr

1961. november 30.

a.n. szamurin, a szovjetunió tudományos akadémiájának tagja, a magyar tudományos akadémia tiszteleti tagja, csütörtökön délután az acél végső kikészítése címmel adott elő az akadémián. a kiváló kohászati szakértő fejtegetéseit a hallgatóság érdeklődéssel fogadta. /mti/

--

bb 59. a lengyel diákszövetség küldöttsége hazánkba érkezett

sze szb sr

1961. november 30.

a kisz központi bizottsága és az országos diákbizottság meghívására waclav krauze alelnök vezetésével tíznapos látogatásra hazánkba érkezett a lengyel diákszövetség öttagú küldöttsége. a küldöttség több egyetemet és főiskolát, üzemet, termelőszövetkezetet látogat meg. tanulmányozza a kisz egyetemi szervezeteinek munkáját, megismerkedik ifjúságunk életével. /mti/

--

bb 61. időjárásjelentés

tm szb

1961. november 30.

a meteorológiai intézet jelenti november 30-án, csütörtökön 18 órakor;

az évszakhoz képest enyhe idő, tovább tart

várható időjárás péntek estig: felhőátvonulások, a nap folyamán főképp az ország nyugati felében újabb esők, mérsékelt, délnyugati irányba forduló szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 8-11 fok között. /mti/

--

13.25

- 44 -

RA

mti hivatalos közlemények

1961. november 30.

bb 60. a minisztertanács ülése

gk szb sr

1961. november 30.

a minisztertanács csütörtökön ülést tartott. az országos tervhivatal elnöke, az építésügyi és a pénzügyminiszter közös előterjesztése alapján határozatot hozott a beruházások és felújítások új rendjéről. a határozat 1962 január elsején lép hatályba.

a kormány megtárgyalta és jóváhagyólag tudomásul vette az ételmezésügyi miniszternek a felvásárlás helyzetéről szóló jelentését.

a földművelésügyi miniszter tájékoztatta a kormányt arról, milyen előrehaladás történt az őszi mezőgazdasági munkálatokban a minisztertanács legutóbbi ülése óta. az állami gazdaságok, a termelőszövetkezetek és a gépátomások dolgozói a kedvezőre fordult időjárás mellett a gépesítés lehetőségeit kihasználták, s a betakarításban, az őszi vetésekben, a mélyszántásban jó eredményeket értek el.

a pest megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke beszámolt a megyei tanácsnak a helyiipart irányító és ellenőrző tevékenységéről. a kormány a beszámolót elfogadta.

a minisztertanács az ételmezésügyi miniszter előterjesztésére rendeletet fogadott el felsőfoku ételmezeripari technikumok létesítéséről.

a kormány ezután folyó ügyeket tárgyalta. /mti/

--

13.10

- 1 -

RA

13.25

bb 63. szovjet képzőművészek magyarországi tanulmányuton
i fe/lm-lm sr

1961. november 30.

négy tagból álló szovjet képzőművész-küldöttség érkezett hazánkba. a küldöttség tagjai t.á. mouga festőművész, sz.sz. szafarian festőművész, p.k. griviasvili szobrászművész és m.p. trufanov festőművész. a szovjet vendégek ellátogatnak visegrádra, esztergomba és nagymarosra, megtekintik a képzőművészeti múzeumot és a nemzeti galéria kiállításait, valamint budapesti műemlékeit, felkeresik magyar művészkollegáikat, köztük mikus sándort, makrisz agamennont, kiskaludi-szöcske zsigmondot, kerényi jent, domanovszky endrét, és fiatal képzőművészeket. /mti/

bb 64. arkagyij rajkin budapesten

t fe/gk-lm sr

1961. november 30.

arkagyij rajkin, a leningrádi miniatűr színház igazgatója, a színház technikai vezetőjének kíséretében csütörtökön budapestre érkezett. a művelődésügyi minisztérium, a kulturális kapcsolatok intézete és a nemzetközi koncertiroda képviselői üdvözölték vendégeket a ferihegyi repülőtéren.

a 17 tagú együttes, vasárnap a menetrendszerű moszkvai gyorssal érkezik budapestre és első előadását december 6-án tartja a bartók-teremben. /mti/

bb 62. a kubai nagykövet fogadása bola de nieve előadó művész tiszteletére

t fe/mé szb sr

1961. november 30.

quintin pino machado, a kubai köztársaság budapesti nagykövete, csütörtökön a városligeti gundel étteremben, fogadást adott a hazánkban tartózkodó bola de nieve vendégművész tiszteletére. a fogadásban megjelent szarka károly külügyminiszterhelyettes, radványi jános, a külügyminisztérium protokoll osztályának vezetője, gács lászló, a magyar rádió és televízió elnöke, a külügyminisztérium, a művelődésügyi minisztérium és a kulturális kapcsolatok intézetének több vezető munkatársa, valamint kulturális és művészeti életünk számos képviselője.

a kubai vendégművész a fogadáson nagysikerű műsort adott. /mti/

20.10

- 45 -

KE

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti bel földi hírek

1961. december 1.

bb 1. hazaérkezett lipcséből a magyar filmművészek küldöttsége
1 di/gk szb sr 1961. december 1.

hazaérkezett lipcséből a 4. nemzetközi dokumentum- és rövidfilm-fesztiválon résztvevő magyar művészküldöttség. a küldöttség tagjai magukkal hozták a nemzetközi zsűri elismerő oklevelét. lipcsében - 44 ország művészeinek alkotásai vetélkedtek - kitüntették a budapest filmstúdió holládi ballada című ujdonságát. a film, amelyet ruffy péter írt és mőnich lászló rendezett, a termelőszövetkezetek nyugdíjas tagjainak életéről szól. /mti/

bb 2. világhírű vendégművészek az opera december műsorán
1 fe/tm szb sr 1961. december 1.

két világhírű vendégművész mutatkozik be a fővárosi közönségnek az operaház decemberi műsorán. igor szorokin, az egyesszai operaház magánénekese az erkel színházban az aida-ban december 5-én, a carmenben, az operaházban 8-án és az igor herceg címszerepében 12-én lép fel. a fiatal opera-és dalénekes hanganyagáól, muzikalitásáról és jelentős színészi képességéről a kritika mindennél nagyobb elismeréssel emlékezett meg.

gianni poggi, a milánói scala világhírű tenoristája december 7-én az álarcosból, december 9-én a toscia előadásán énekl a címszerepet az erkel színházban. az 1947-ben palermóban - a bohéméletben és a habukkóban - tűnt fel a nagy tehetségű énekművész, utána a világ csaknem valamennyi dalszínházában nagy sikert aratott. az utóbbi években a bécsi operaház állandó vendége. hangfelvételei világszerte ismertek. /mti/

6
/akt/